

KLAR TIL OK21

Sikring af real- og ligeløn, hvilket forudsætter stigninger i kroner og ører frem for procenter. Ud med tvungen deltid og sexismen og ind med klimaindsatser på arbejdspladsen. Og sidst, men ikke mindst, et opgør med idéen om, at de offentligt ansatte skal betale for coronakrisen.

Tema side 6-15

Redaktør:
Jens Peter Kaj Jensen

Redaktion:
Sarah Glerup, Jon Burgwald,
Lars Hostrup, Astrid Vang,
Anna K. Jørgensen,
Lole Møller, Signe Skelbæk
Anne Overgaard Jørgensen,
Frederik Kronborg og
Maria Prudholm.

Art Director:
Maria Prudholm

Kontakt:
rg@enhedslisten.dk

ISSN: 1903-8496

Abonnementspris:
Uden medlemskab af
Enhedslisten: 150 kr./år
Institutioner: 250 kr./år
Medlemmer modtager
automatisk bladet.

**Administration/
abonnement:** 33 93 33 24

Næste deadline:
29. januar 2021

Udgives af: Enhedslisten

Forsidefoto:
Enhedslisten Grafisk, iStock

Oplag: 8.300

Tryk: KLS Grafisk Hus

AKTUEL POLITIK

- 4** Det blev en rød og grøn finanslov
- 5** Mink og mennesker
- 5** Kort nyt
- 28** Ålegræs, sten og mindre kvælstof
- 30** Gidsel eller tjøjansk hest
- 31** De røde får en ny chance i Bolivia
- 31** Hvad nu Labour?
- 32** Autoritære og antidemokratiske kræfter har frit spil
- 33** Hvert sekund forsvinder en sygeplejerskes årsløn

ORGANISATION

- 16** Store ambitioner – og kort tid
- 17** Årsmøde: Enhedslistens vej ud af krisen
- 23** Årsmøde: Enhedslistens arbejdsplan 2020-2021
- 25** Socialistisk Ungdomsfronts Landsmøde
- 26** Ny undersøgelse af Skandinaviens største mordbrand
- 34** Kandidatvalg i regionerne
- 35** Skandaløst undersøgelse af Forsvarets efterretningstjeneste
- 35** Stormøde om sexismen i Enhedslisten
- 36** Pandemipanik på Facebook
- 37** Lokalvalg og partientral
- 38** Kulturfestival
- 39** Annoncer og meddelelser
- 40** Rød+Grøn nytårsquiz

TEMA

- 6** **Klar til OK 21**
Sikring af real- og ligeløn, hvilket forudsætter stigninger i kroner og ører frem for procenter. Ud med tvungen deltid og sexismen og ind med klimaindsatser på arbejdspladsen. Og sidst, men ikke mindst, et opgør med idéen om, at de offentligt ansatte skal betale for coronakrisen.
- 7** OK 21 står på skuldrene af tidligere kampe
- 8** De lavtlønnede skal løftes
- 8** Nu skal reallønnen sikres
- 10** Den grønne omstilling starter på arbejdspladserne
- 11** Også det offentlige har "ondt" i arbejdsvilkårene
- 12** #MeToo gælder også arbejderkvinder
- 14** Vi ved, hvad vi har – aldrig hvad vi får
- 14** Vi skal kunne overleve arbejdslivet!

DEN RØDE TRÅD

Finn Sørensen,
medlem af HB og FU

Men med mindre man er statsminister, højt profileret partileder eller en af de mest magtfulde topdirektører, så kan man ikke sådan bestille tid på DR eller TV2.

Hvorfor hører man ikke mere til Enhedslisten? Det er et spørgsmål, man tit møder både blandt medlemmer og vælgere.

Stol trygt på, at vores folkevalgte og ansatte på alle niveauer knokler som små bæster for at få vores grønne og solidariske budskaber ud til befolkningen. Der ligger rigtig meget arbejde bag hver eneste lille citat, hver eneste artikel, der omtaler vores politik på en sober måde.

Men med mindre man er statsminister, højt profileret partileder eller en af de mest magtfulde topdirektører, så kan man ikke sådan bestille tid på DR eller TV2, eller i de trykte medier. Heller ikke selvom man er politisk ordfører for Enhedslisten.

Så hvad kan vi lære af det?

At vi ikke kan bygge vores fremtid på, hvad vi kan få igennem de borgerlige mediers filter. Hvis vi vil nå ud til langt flere, end vi når i dag – og det er jo forudsætningen for at

sætte en politisk dagsorden, der kan ryste magthaverne – så skal vi være langt mere til stede i den brede befolkning og i de folkelige bevægelser, der har nøglen til at skabe de store samfundsforandringer.

Det er den røde tråd i årsmødets vedtagelser, den politiske hovedudtalelse, arbejdsplanen, og beslutningerne om, hvordan vi kan styrke vores organisation.

Men det begynder jo med os selv, med det enkelte medlem, med vores aktive græsrodder i afdelinger, udvalg, faglige netværk. Det kræver, at ledelsen – Hovedbestyrelsen og vore folkevalgte på alle niveauer – hele tiden medtænker, hvordan vi kan inddrage medlemmerne; ikke bare til at dele løbesedler og opslag på sociale medier, men i forberedelse af kampagner og udvikling af den politik, der skal ud over rampen.

Inddragelse, inddragelse og atter inddragelse. Det er det, der frigør kreativitet, skaber engagement og aktivisme. Det fremgår af den medlemsundersøgelse, der lige er afsluttet, at det er der et stort potentiale for blandt vores medlemmer. Medlemmerne vil gerne, mænd som kvinder, unge som gamle, byboer som landboer, ufaglærte som akademikere.

Nøgleordet er ejerskab til form og indhold. Fælles ejerskab – som i socialisme.

» Venstre ville også prioritere sundheden, hvis vi stod med regeringsansvaret. Jeg er med på, at beslutningen udfordres i aviserne af forskellige eksperter, men jeg ser ikke, at vi har andre muligheder end at stole på sundhedsmyndighedernes vurdering i en situation som denne. Begynder det største oppositionsparti at så tvivl om vores sundhedsmyndigheder midt i en krise, risikerer vi at ende et helt forkert sted.

Skrevet i en mail rundsendt til partiets folketingsmedlemmer (i følge B.T.) om regeringens argumenter for at lukke Nordjylland og de facto hele minkbranchen. Ganske kort tid efter kom Venstres egentlige leder, Inger Støjberg, på banen og satte en helt ny kurs for partiet.

Jakob Ellemann-Jensen

Foto: Steen_Brogaard

DEN GODE NYHED

Folketinget vedtog den 12. november en fordømmelse af Erdogans militære aggressioner i de kurdisk dominerede områder i Syrien og krævede en skærpet EU-kurs over for Tyrkiet. Der var stort flertal for vedtagelsen. Kun Nye Borgerlige stemte imod. Dansk Folkeparti undlod.

DEN DÅRLIGE NYHED

Regeringens såkaldt 'grønne skatterreform' indeholder ingen ensartet Co2-afgift, men udsætter tværtimod beslutningen til finanslovsforhandlingerne om to år. Vi har travlt, men spilder tiden.

ALT FOR UAMBITIØST, SIGER ENHEDSLISTEN

I årtier har Enhedslisten og miljøbevægelserne kæmpet for at få standset olieboringerne i den danske del af Nordsoen, og Enhedslisten har gang på gang stemt mod nye udbudsrunder. Nu har regeringen indgået en aftale med Venstre, Radikale Venstre, DF, SF og Konservative, der sætter en slutdato for indvinding af olie og gas. Desuden indebærer aftalen en aflysning af 8. udbudsrunde og alle fremtidige. Desværre indebærer aftalen også en fastlåsning af de nuværende aftaler helt frem til 2050. Derfor står Enhedslisten uden for aftalen. Partiet vil ikke være med til at sikre, at der kan bores efter fossile brændstoffer i 30 år endnu.

Foto: iStock

Rune Lund, Pernille Skipper og Mai Villadsen.

Foto: Katinka Klinge

DET BLEV EN RØD OG GRØN FINANSLOV

FINANSLOV

Rune Lund, finansordfører

Finanslovsloven for 2020 var den bedste finanslov i mere end 10 år. Finansloven for 2021 er endnu bedre. Finansloven investerer i vores velfærdssamfund, tager vigtige grønne skridt og håndterer samtidig den økonomiske krise på en måde, der ikke rammer arbejdsløse og dem med lave indtægter. Det er et reelt nybrud i krisepolitikken i Danmark.

1.000 flere ansatte til ældreplejen

Den måske største sejr for Enhedslisten er, at det lykkedes at få 1.000 flere ansatte i ældreplejen, samtidig med at vi får sikret mere uddannelse til dem, der arbejder i ældreplejen. Det er det første reelle løft af ældreområdet i mere end et årti, og det var vores helt centrale velfærdskrav til årets finanslov, at der skulle flere hænder i ældreplejen. Vi har også fået mere pædagogisk personale i daginstitutioner og flere lærere på ungdomsuddannelserne. For andet år i træk

får vi en finanslov, der ikke bare lapper huller i velfærden, men derimod udvikler og bygger oven på. Det giver håb.

Masser af grønne investeringer

Årets finanslov indeholder mange grønne investeringer, som kan skabe arbejdspladser og omstille til et bæredygtigt samfund. Vi har fået en naturpakke til knap 900 mio. kr., der giver os 75.000 hektar urørt skov og 15 naturnationalparker, samt et biodiversitetsråd, der skal holde øje med naturens tilstand fremover, ligesom vi kender det med Klimarådet ift. klima. Der bliver afsat en ekstra pulje på over 500 mio. kr. til anlæg af cykelstier i hele landet. For Enhedslisten er det også vigtigt, at vi får afsat 100 mio. kr. til klimabistand til verdens fattigste lande, som bliver hårdt ramt af klimaforandringer.

Retfærdig krisehjælp og hjælp til fyrede

Det var afgørende for Enhedslisten, at penge, der skal hjælpe de trængte

hoteller, restauranter, biografte mm., bliver givet på en måde, så de kommer mennesker med lave og jævne indtægter til gavn. Vi har sikret, at der går en halv milliard kroner til, at sociale organisationer fx kan dele gavekort ud til de fattigste børnefamilier, som sjældent oplever at komme en tur på restaurant, og til at kommunerne kan holde koncerter på plejehjemmene.

Desuden er der i aftalen hjælp til mennesker, der allerede har mistet jobbet, fx ved at afsætte mange millioner til jobrotation, grøn efteruddannelse og mulighed for at uddanne sig på 110% dagpengesats.

Derudover har vi forbedret rettighederne for mennesker med handicap, fået flere penge til økologi og meget andet. Hvis det kun var Enhedslisten, der havde lavet finansloven havde den selvfølgelig været endnu bedre. Men alt i alt er der tale om en finanslov, der både er grøn og socialt retfærdig.

ENHEDSLISTEN VIL SIKRE GRATIS ABORT I DANMARK TIL POLSKE KVINDER

International solidaritet og feminisme. Før aborten i 1973 blev fri i Danmark, rejste flere danske kvinder til Polen for at få foretaget en abort. Nu er det vores tur til at hjælpe de polske kvinder, som får frataget den menneskeret at bestemme over deres egen krop.

Mens tusindvis af polske kvinder demonstrerer for deres grundlæggende rettigheder, foreslår Enhedslisten derfor gratis abort til polske kvinder. Det er afgørende, at tilbudet er gratis, så flest muligt polske kvinder kan få hjælp.

FOLKESUNDHED OG DEMOKRATI SKAL GÅ HÅND I HÅND

Vi skal beskytte vores demokrati og vores retsprincipper lige så nænsomt, som vi beskytter vores fælles sundhed. Det har været Enhedslistens linje hele vejen igennem coronaen. Derfor afviste vi også regeringens udkast til ny permanent epidemilov, som gik alt for vidt.

Vi vil have parlamentarisk kontrol med, hvornår noget er en samfundskritisk sygdom, og vi vil have, at Folketinget løbende skal genbekræfte de beføjelser, som en samfundskritisk sygdom udløser. Kort sagt: mere demokrati og retssikkerhed og mindre tvang.

NETS

Nets er historien om et fælles gode, der forvandles til en pengemaskine for kapitalfonde. Frem til 2014 var Dankortet ejet af ca. 200 banker plus Nationalbanken. Det skulle ikke give overskud, bare service. Det blev ændret, da kortet blev solgt til kapitalfonde og ATP for 17 mia. kr. Nu skal der tjenes penge på brugen af Dankortet, Betalingsservice m.m.

Den ene kapitalfond solgte så til den næste, og MasterCard købte Betalingsservice. Dankortet bliver sammen med NemId opslugt af italienske Nexi. Nets aktiviteter er nu solgt for 71 mia. kr. Ledelsen har tjent milliarder. Topchefen har tjent 400.000 kr. om dagen. Nationalbanken bør skabe et alternativ til Dankortet, mener Enhedslisten.

MINK OG MENNESKER

PANDEMIEN

Peder Hvelplund, sundhedsordfører

Enhedslisten har under hele Corona-epidemien haft fokus på at beskytte vores udsatte og sårbare grupper, samt at der skal være tilstrækkelig kapacitet i sundhedsvæsenet.

Derfor har vi hele vejen anbefalet en forsigtighedsstrategi. Den har regeringen været enig i. Undtagen når det har handlet om mink. Det har haft dramatiske konsekvenser.

Da smitten viste sig på de første nordjyske farme, slog man alle smittede besætninger ned. Men 7. juli fraveg man forsigtighedsprincippet og gik over til en inddæmningsstrategi med brug af værnemidler og hygiejne.

Det betød, at smitten spredte sig, både blandt mink, men også mellem mink og mennesker. Samtidig muterer virus voldsomt, når den går igennem 10.000-vis af mink.

Alligevel fastholdt regeringen inddæmningsstrategien, trods kraftige advarsler fra Enhedslisten.

I september kom der advarsler fra myndighederne om, at muterede virusstammer fra mink kunne betyde, at en vaccine fik nedsat virkning, i værste fald immunitet.

Foto: Katinka Klinge

De advarsler landede både på fødevarer- og sundhedsministerens bord. Fødevareministeren har ansvaret for minkproduktionen og var den, der kunne reagere på advarslerne. Det gjorde han alt for sent og i for begrænset omfang. Derfor mistede Enhedslisten tilliden til ham. Sundhedsministeren burde have viderebragt advarslerne til Folketinget. Det gjorde han ikke, og derfor har han nu fået en næse.

Vi har næppe set den sidste zoonose (sygdom der vandrer mellem mennesker og dyr), og derfor er det afgø-

Da smitten viste sig på de første nordjyske farme, slog man alle smittede besætninger ned. Men 7/7 fraveg man forsigtighedsprincippet og gik over til en inddæmningsstrategi med brug af værnemidler og hygiejne.

Peder Hvelplund

rende, at hensyn til sundhed sættes over hensynet til et erhverv.

Minkskandalen er et klassisk eksempel på, hvad der sker, når myndigheder og politikere ikke har det fokus.

Det har bl.a. været Enhedslistens opgave at sikre, at det sker fremover.

Foto: iStock

Sikring af real- og ligeløn, hvilket forudsætter stigninger i kroner og ører frem for procenter. Ud med tvungen deltid og sexismen og ind med klimaindsatser på arbejdspladsen. Og sidst, men ikke mindst, et opgør med idéen om, at de offentligt ansatte skal betale for coronakrisen.

OK21 STÅR PÅ SKULDRENE AF TIDLIGERE KAMPE

Månedens tema ser frem mod OK21 – men starter med et tilbageblik på de overenskomstkampe, der er gået forud.

Karsten Ditlevsen,
tidligere faglig rådgiver

Vi opfinder ikke den dybe tallerken, hver gang vi spiser suppe. Også hvad offentlige overenskomstforhandlinger angår, har vi erfaringer, som fagligt aktive kan trække på i 2021.

Ligelønskamp i 2008

OK08 havde ligeløn som det centrale fokus og var kendetegnet ved omfattende mobilisering især blandt sygeplejersker, pædagoger og medlemmer af FOA. Det var ikke kommet af ingenting. De foregående år havde vi set en bølge af spontane, overenskomststridige strejker blandt SOSU-assistenten og -hjælpere mange steder i landet. Deres fortjeneste var understregningen af, at ligeløn ikke kun er et spørgsmål om, at mænd og kvinder med lige lange uddannelser skal have samme løn. De slog fast, at ligeløn er et lavtlønsspørgsmål, idet store kvindegrupper er blandt de absolut dårligst lønnede på arbejdsmarkedet.

Dengang udløste forhandlingerne tre af hinanden uafhængige konflikter. Sundhedskartellet, BUPL og FOA konfliktede hver for sig. De tabte, og hele ligelønsspørgsmålet blev parkeret i en syltekrukke døbt Ligelønskommissionen.

Musketer-ed i 2018

Ligeløns- og lavtlønsspørgsmålet er stadig aktuelt til OK21, men hvordan undgår vi splittelsen? Det er der et politisk og et fagligt svar på.

Det politiske er kravet om, at Folketinget afsætter en ekstra ligelønspulje på f.eks. 5 mia. kr. til forhandlingerne.

Enhedslisten stillede et tilsvarende forslag i god tid før forhandlingerne i 2008. Det blev først afvist som politisk indblanding af de partier i Folketinget, der nogle år senere ikke havde problemer med at fikse lærer-lockouten. Det lykkedes hen ad vejen at få SF, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti med på ideen, fordi bevægelsen var stærk blandt de offentligt ansatte, men desværre ikke stærk nok til, at S og DF faktisk stemte for i Folketinget.

Det faglige svar kan findes i OK18, hvor den såkaldte musketer-ed var udtryk for mere fælles fodslag blandt de faglige organisationer end i 2008. Det skabte græsrodsaktivitet på tværs af fagskel og en høj grad af fællesskabsfølelse. En sådan solidaritet vil blive yderligere styrket, hvis fagforbundene besinder sig og forhandler løn ud fra parolen: samme kronestigning til alle. For som bekendt stiger brødpriiserne ikke med færre kroner for de lavest lønnede.

» De slog fast, at ligeløn er et lavtlønsspørgsmål, idet store kvindegrupper er blandt de absolut dårligst lønnede på arbejdsmarkedet.

Solidariteten fra Påkestrejkerne

En sidste ting, der skal peges på, er nødvendigheden af at bekæmpe splittelse mellem offentligt og privat ansatte. De borgerlige vil fortsætte deres korstog ud fra devisen: fortjenesten i den private sektor er forudsætningen for en offentlig ditto. Det har desværre gjort indtryk på visse forbund på det private område, men i 2018 så vi tegn på solidaritet fra grupper af privatansatte. Det er fagligt aktives opgave at udvikle denne solidaritet. Erfaringerne viser, at det kan lade sig gøre. Faktisk var danmarkshistoriens største strejkebølge – Påkestrejkerne i 1985 – en fælles kamp for alle arbejdere, både privat og offentligt ansatte.

DE LAVTLØNNEDE SKAL LØFTES

Forhandlingerne om OK21 er så småt i gang med udfordrende spørgsmål om blandt andet realløn og ligeløn. Rød+Grøn har talt med Enhedslistens faglige koordinator Anders Olesen om situationen.

» Med den ramme, regeringen lægger op til, kan man ikke løse det store lavtløns- og ligelønsproblem.

Anders Olesen, faglig koordinator i Enhedslisten

Finn Sørensen, Rød+Grøn

En ting slår Anders Olesen prompte fast: Det bliver ikke en sædvanlig overenskomstfornyelse.

– Mange i den offentlige sektor har ydet og yder en kæmpe indsats under coronakrisen, så også af den grund er der udbredt forventning om højere realløn, om et markant løft af lønnen i bunden og et opgør med uligelønnen. Der er også voksende modstand mod tvungen deltid og krav om, at klima og grøn omstilling skal med i overenskomsten.

Støtte, ikke indblanding

Resultatet vil afhænge af, om topforhandlerne lytter til græsrodderne og understøtter medlemmernes aktive deltagelse, mener han.

– Her kan der bygges videre på de gode erfaringer fra 2018, som viste, at hvis vi står skulder ved skulder, så kan vi slå hul i muren.

Respekt for den danske overenskomstmodel betyder, at Enhedslistens faglige landsudvalg (FLU) selvfølgelig ikke blander sig i selve forhandlingerne.

– Det er fagbevægelsens medlemmer og organisationer, der stiller kravene og forholder sig til resultatet. Men som arbejderparti stiller vi os på de arbejdendes side. Vi forsøger at hjælpe den bedst mulige overenskomst på vej med fakta om, at der er råd, og vi bakker op om medlemmernes aktiviteter, når der skal sættes magt bag kravene, forklarer Anders.

FLU støtter således kravene om markant løft i bunden af lønpyramiden og om lønstigninger i kroner og øre frem for procenter. Det sidste skaber nemlig ulighed, når en stigning i procent for eksempel sikrer topdirektøren 10.000 kr. mere i løn om måneden, mens SOSU'en kun får 1800 kr. Skal der være procentreguleringer, skal det ske med et løft.

Derudover støtter FLU opgøret med den stigende brug af deltidsansættelser. Håbet er, at dette krav samt kravet om at få klimaspørgsmål ind i overenskomsterne, kan samle på tværs af alle brancher.

Brug for bedre økonomisk ramme

Den største barriere er den økonomiske ramme, mener Anders:

NU SKAL REALLØNNEN SIKRES

Realløn og ligeløn er højt på ønskelisten for OK21. Rød+Grøn har talt med FOA's Mona Striib om forventningerne til forhandlingerne.

Finn Sørensen, Rød+Grøn

Mona Striib er formand for FOA, men også for det forhandlingsfællesskab, der repræsenterer 565.000 medlemmer i regioner og kommuner fordelt på 51 faglige organisationer. Og hun er ikke i tvivl om, at vi går et anstrengende forløb i møde:

– Allererst skal vi have bragt de offentlige arbejdsgivere ud af den vildfarelse, at det er vores medlemmer, der skal betale for coronakrisen med en smal OK21-ramme. De bliver simpelt hen nødt til at finde en større pose penge, påpeger hun.

– Vi er heldigvis klar til at lægge arm om en ordentlig ramme, så overenskomsten kan komme i hus. Det må blive en kombination af generelle lønstigninger, løft af lavtlønnede, et yderligere skub på ligeløn og ændringer af ansættelsesvilkår til gavn for arbejdsmiljøet. Blot for at nævne

Foto: FOA

» Jeg tror, det er gået op for rigtig mange mennesker under coronakrisen, at offentligt ansatte trækker et stort læs.

Mona Striib er formand for FOA.

» De bliver ganske enkelt ikke belønnet for at stå i front og tage de hårdeste og mest udsatte job med rengøring, pleje og omsorg.

Anders Olesen, faglig koordinator

– Den er alt for snæver! Med den ramme, regeringen lægger op til, kan man ikke løse det store lavtløns- og ligelønsproblem, som består i, at store grupper af især kvindeligt ansatte halter bagud. De bliver ganske enkelt ikke belønnet for at stå i front og tage de hårdeste og mest udsatte job med rengøring, pleje og omsorg.

I den forbindelse peger Anders på Enhedslistens forslag om at afsætte og øremærke 5 mia. kr. til at løse lavtløns- og ligelønsproblemet. Og så er vi nødt til at spørge: Er det ikke lige præcis at blande sig i overenskomstforhandlingerne? Sludder, mener Anders.

– Så ville det jo også være 'indblanding', når regeringen, med opbakning fra et flertal i Folketinget, vedtager en alt for snæver økonomisk ramme. Det er Folketinget, der er bevillende myndighed, og der skal simpelthen sættes flere penge af. Derefter er det selvfølgelig parterne selv, der forhandler, hvordan man tilgodeser de lavtlønnede og gør fremskridt for ligeløn, slutter han.

Foto: iStock

nogle vigtige områder. Vi skal også have kigget på det problem, at flere end 70 pct. af de offentligt ansatte på ældreområdet er på deltid. Endelig skal vi på den lange bane – som et vigtigt krav fra mit eget forbund FOA – sikre, at lønstigningerne sker i kroner og øre frem for procenter, så vi kan få mindsket uligheden.

Råd til lavt- og ligeløn?

Det lyder som en dyr omgang. Skal skatteyderne virkelig bare punge ud? Monas svar kommer uden tøven:

– Jeg tror, det er gået op for rigtig mange mennesker under coronakrisen, at offentligt ansatte trækker et stort læs. Vi passer på børn, unge og gamle. Vi sørger for, at den kollektive trafik fungerer. Vi hører da tit rosende ord fra politikere og arbejdsgivere, og tak for det, men ord kan vores medlemmer ikke betale husleje med. Nu får arbejdsgiverne chancen for reelt at påskønne den indsats, som deres ansatte yder.

Oven i de øvrige krav ønskes en løsning på lavt- og ligelønsproblemet. Kan det lykkes inden for den ramme, arbejdsgiverne kommer med? Nej, svarer Mona.

– Derfor kommer vi til at løse det i to tempi. Først skal vi

sikre reallønnen og de andre krav, jeg har nævnt. Når forhandlingerne er overstået, vil vi – Forhandlingsfællesskabet – banke på hos regeringen og minde om, at de for flere år siden, blandt andet under pres fra Enhedslisten, foreslog at tilføre rigtig mange milliarder til at løse lavt- og ligelønsproblemet. Det forslag skal findes frem igen.

Skulder ved skulder

Mona er opmærksom på, at Enhedslisten så sent som i sommer foreslog at øremærke 5 mia. kr. til lavt- og ligeløn under OK21.

– Timingen var desværre gal. Det medførte, at diskussionen i Forhandlingsfællesskabet gik i stå. Men jeg er glad for, at vi i Forhandlingsfællesskabet nu har fundet en fælles strategi.

For der er heldigvis visdom at hente fra OK18:

– Den helt afgørende erfaring er, at hvis vi skal have resultater, så er vi på vores side af bordet nødt til at stå skulder ved skulder, som aktivisterne sagde. Det var grunden til, at vi fik en god overenskomst i 2018. Det er også sådan, vi får en god overenskomst i 2021. Skulder ved skulder, på gulvet såvel som i forhandlingslokalet.

DEN GRØNNE OMSTILLING STARTER PÅ ARBEJDSPLADSERNE

Foto: iStock

» Vi skal sætte hinanden i stand til at handle sammen og skabe de nødvendige forandringer og dermed modvirke klimaangst hos den enkelte.

Helene Caprani.

Bliv del af alliancen 'Broen til fremtiden', der har gjort grøn omstilling til et OK21-krav.

Helene Caprani,
Broen til Fremtidens styregruppe

Selvom klimakrisen var det centrale emne i sidste folketingsvalgkamp, går det stadig alt for langsomt med den grønne omstilling. Selv kendte, simple løsninger som bedre affaldssortering og grønnere fødevarer halter det med, både på nationalt og lokalt niveau.

Klimakrav nedefra

Hvis vi virkelig skal reducere Danmarks CO₂-aftryk, kan vi ikke vente på politikerne. De store, folkelige bevægelser skal på banen: fagbevægelsen og de grønne NGO'er. Vi kan være garanter for, at den grønne omstilling ikke skaber større social ulighed, og vi kan handle der, hvor vi kan gøre den største forskel på tværs af faggrupper: på arbejdspladserne.

Det er baggrunden for, at en række fagforeninger og grønne NGO'er i 2019 stiftede Broen til Fremtiden – Alliance for en Grøn og Retfærdig Omstilling. Vi vil udnytte den kollektive faglige viden og vilje blandt vores organisationer og medlemmer til at kvalificere de grønne løsninger mest muligt og sætte dem i system der, hvor vi færdes til daglig. Den ambition bakkes op af, at nogle faglige organisationer nu har gjort grøn omstilling til et OK21-krav.

Lærere og elever går forrest

Et eksempel på, hvordan Broen til Fremtiden arbejder, er uddannelsesområdet. En bred vifte af underviser- og elev-/studenteorganisationer fra grundskole- til universitetsniveau har udviklet et samlet bud på, hvordan netop vores arbejdspladser kan gå forrest.

Det gælder både i vores kerneopgave, hvor bæredygtighed skal være en af de bærende piller i undervisningen, og vi skal sætte hinanden i stand til at handle sammen og skabe de nødvendige forandringer og dermed modvirke klimaangst hos den enkelte.

Og det gælder i lige så høj grad ude på skolen eller praktikstedet, hvor vi har berøring med alle de centrale arenaer: energi, fødevarer, transport, affald og så videre. Som en integreret del af undervisningen i bæredygtighed og grøn omstilling skal vi forandre maskinparken, energiforbruget, kantinerne og studierejserne. Både som en pædagogisk pointe, og fordi vores arbejdspladser udgør en

OGSÅ DET OFFENTLIGE HAR 'ONDT' I ARBEJDSVILKÅRENE

OK21 skal gøre op med den stigende tendens til at ansætte på deltid eller usikre, tidsbegrænsede vilkår.

Tony Selvig, Fagligt Landsudvalg

Projektansættelser, vikariater og 0-timers kontrakter er bare nogle af de varianter af ansættelsesforhold, som normalt omtales som prekære. Fællesnævneren er, at de, der ansættes på denne måde, ikke har en fast tilknytning til arbejdsmarkedet og skal leve med usikre fremtidsudsigter, der også står i vejen for f.eks. lån til bolig og andet.

Ofte tror vi, at de offentligt ansatte har bedre forhold. Men også det offentlige gør brug af ansættelser i vikariater, projekter og andre varianter.

Spekulation i deltid

Derudover er det offentlige storforbrugere af deltidsansættelser. Paradoksalt nok på nogle af de områder, hvor der er størst mangel på arbejdskraft. For social- og sundhedspersonale i kommunerne er ca. 62 procent af de ansatte på deltid, og ca. 15 procent ansat som vikarer på timeløn, for sygeplejersker på sygehusene er 44 procent ansat på deltid.

Naturligvis skal deltid være en mulighed for dem, der ønsker det. Særligt i disse fag, hvor der arbejdes nat og weekend året rundt, kan det være et reelt behov. Men de høje tal tyder også på et misbrug hos de offentlige arbejdsgivere. Ved at ansætte på deltid er det lettere at få vagtplaner til at gå op. Og mangler der personale, kan de deltidsansatte sættes til at arbejde mere uden overtidsbetaling. Den får man nemlig først efter 37 timer. Derfor kan det godt betale sig at spekulere i at lave flere deltidsstillinger frem for færre på fuld tid.

Skab fuldtidsjob, man kan holde til

Ufrivillige deltidsansættelser er et problem for den enkelte, der skal klare sig for mindre end en fuldtidsløn eller skal have flere ansættelser. Men også arbejdsmiljøet belastes af deltidsansættelser. De er nemlig med til at presse arbejdstempoet op, hvilket får flere til at gå ned i tid for at holde jobbet ud.

Ved OK21 skal der gøres en indsats for at gøre op med de mange vikar- og deltidsansættelser i det offentlige. Både for at sikre de ansatte ordentlige vilkår, men også for at fremtidssikre vores sundhedsvæsen og ældrepleje.

En start kunne være en forpligtelse til at slå alle stillinger op som fuldtidsstillinger. Skulle en ansat vælge at arbejde på deltid, skal det respekteres – og deres fritid betragtes som lige så værdifuld som for den fuldtidsansatte. Der skal gøres op med 'merarbejde' ved, at der betales overtidsstillæg for alt arbejde ud over det aftalte. Det vil også fjerne et af incitamenterne hos arbejdsgiverne til at lave deltidsansættelser.

Helt overordnet skal vi ikke længere acceptere en offentlig sektor, der ikke kan skabe ordentlige arbejdsvilkår, og i stedet spekulerer i løse ansættelser og deltidsjobs.

» Hvis vi virkelig skal reducere Danmarks Co2-aftryk, kan vi ikke vente på politikerne. De store, folkelige bevægelser skal på banen: fagbevægelsen og de grønne NGO'er.

Helene Caprani.

betydelig andel af velfærdssektoren. Strukturelle forbedringer hos os kan mærkes på klimaets bundlinje.

APV for klimaet

Løbende målinger af arbejdspladsens klimaaftryk og konkrete handleplaner skal være en lige så naturlig del af årshjulet som den klassiske arbejdspladsvurdering. Samtidig er det en vigtig præmis, at ikke blot alle medarbejdergrupper, men også brugerne inddrages.

På uddannelsesområdet er det således ikke blot undervisere, kantinefolk og teknisk-administrativt personale, men også elever, studerende og kursister, der skal være med i processen – på andre arbejdspladser eksempelvis borgere eller kunder. Kun sådan kan vi sikre den grønne omstilling en bred, folkelig forankring, og de bedste løsninger baseret på vores samlede fælles faglighed.

Vær med til at drive den grønne omstilling på arbejdspladserne: Gå ind på broentilfremtiden.dk og tjek, om jeres fagforeninger og grønne NGO'er allerede er medlemmer. Er de ikke det, så kontakt os for at få dem med.

» Hvis vi virkelig skal reducere Danmarks CO2-aftryk, kan vi ikke vente på politikerne. De store, folkelige bevægelser skal på banen: fagbevægelsen og de grønne NGO'er.

Helene Caprani.

» Ved at ansætte på deltid er det lettere at få vagtplaner til at gå op.

#METOO GÆLDER OGSÅ ARBEJDERKVINDER

Indtil videre har sexismemedebatten taget udgangspunkt i de brancher, der giver adgang til taletid og mikrofoner. Men sexismen rammer også – og måske især – kvinder i de arbejderfag, hvor ansættelserne er usikre og magten minimal.

Anden bølge af #MeToo ramte hårdt dette efterår, da hundredvis af kvinder tog bladet fra munden og fortalte om krænkelser og en rådden kultur i en lang række brancher fra medie- og forskerverdenen og til kunst og politik.

Debatten er vigtig og slet ikke slut: Det er på tide også at tale om den sexismen, der udøves i mindre glamourøse brancher, hvor lønnen er lavere og arbejdet mere slidsomt. Hvor

METTE, 30 ÅR, MURER:

» Sexisme og sexchikane oplever jeg alle vegne i murerfaget, og det gør mig vred. Mændene kommer med kommentarer og jokes, og på den måde bliver jeg brugt, så de indbyrdes kan danne et fællesskab. Det kan godt være, de synes, det er sjovt, men det sker på bekostning af mig. De skal vise sig over for hinanden, at de er seje. At de tør. Det er en magtudøvelse.

BERNICE, 19 ÅR, MEDARBEJDER I FAKTA:

» Der er mange ting, jeg bliver udsat for, fordi jeg er kvinde. Jeg har fået så mange blikke igennem tiden. Mænd, der bare står og stirrer, uden at de siger noget. Hvad er problemet, tænker jeg. Det er ubehageligt, men jeg er jo på arbejde, så jeg skal være flink. Det får mig til at tænke, at jeg må lære at være hårdere. Jeg skal lære ikke at være så sød.

Tekst: Katinka Klinge, Rød+Grøn
og Anna Berg, ligestillingssekretær

Fotos: Katinka Klinge, Rød+Grøn

ansættelserne er prekære, og kvinder har meget på spil ved at sige fra. Hvor elever og lærlinge må finde sig i for meget, hvis de vil have den uddannelse, de drømmer om. Kort sagt brancher befolket af kvinder, hvis stemmer vi sjældent hører.

Det er veldokumenteret, at sexismen og chikane især rammer unge kvinder, kvinder i servicebranchen og kvinder med usikker tilknytning til arbejdsmarkedet, for sex-

isme handler om magt. Den eksisterer kun, fordi vores patriarkalske samfund reproducerer ulige magtforhold, forstøkkede kønsroller og mænd, der tror, de har ret til at hævde sig over for kvinder.

Disse strukturer kan kvinders modige beretninger om sexismen udfordre. Vi har mødt fire, der sætter ord på den sexismen, de møder i deres arbejdsliv.

LUISE, 28 ÅR, MEDARBEJDER I IRMA:

» En kunde blev ved med at komme tilbage i butikken. Han sagde, vi skulle giftes, og han ville vise mig vores nye hus. En dag dukkede han op i min have. Jeg var ikke fyldt 20 endnu, og dengang sagde jeg ikke noget til min chef. Jeg havde svært ved at balancere imellem, hvornår jeg skulle være venlig og yde service, og hvornår min egen grænse var nået. Det er svært med sexismen på arbejdspladsen, fordi dér er jeg netop på arbejde.

SINEM, 28 ÅR, TIDLIGERE TJENER:

» Det er et erhverv, hvor man konstant skal smile. Også selvom man har ti tallerkner på armen. Vores arbejde er at servere mad, servicere og skabe den gode stemning. Det mistolker mange mænd som en invitation til at befamle eller være upassende. Det gør de ikke for at flirte, men for at dominere og understrege magtrelationen. Så siger de noget sexistisk, fordi – hvad skal hun gøre? Hun tør ikke at sige fra. Det er for at vise sig.

VI VED, HVAD VI HAR – ALDRIG HVAD VI FÅR

Foto: iStock

2021 byder både på OK og et kommunalvalg. For nogle offentligt ansatte kan sidstnævnte påvirke arbejdsvilkårene på godt og ondt, fortæller socialrådgiver Tania Kvist.

Sarah Glerup, Rød+Grøn

Efter 15 år i Aalborg kommune har socialrådgiver Tania Kvist, der desuden er fællestillidsrepræsentant og sidder i Dansk Socialrådgiverforenings bestyrelse, oplevet adskillige udskiftninger i byrådet. Det har direkte betydning for hendes virke i Job- og aktivhuset.

– Jeg synes tydeligt, man kan mærke forskel. Ikke så meget i forhold til fløje – de blå kan være ordentlige, de røde kan være liberalistiske – men i forhold til, hvem der går op i hvad. Lige nu har vi en rådmand på familie- og beskæftigelsesområdet, der har siddet i mange år. Og damen ved sgu, hvad hun taler om. Hvad de udsatte har brug for, hvad Jobcenter Aalborg har brug for. Det kan man ikke være sikker på at få en anden gang. Sådan er

» Den gruppe, jeg arbejder med, som er aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere – dem, der er længst væk fra arbejdsmarkedet, fordi de har flere problemer end ledighed – de har os, men de har ikke selv ressourcer til at råbe op.

Tania Kvist, socialrådgiver

VI SKAL KUNNE OVERLEVE ARBEJDSLIVET!

Parallelt med OK21-kampen for ligeløn foregår kampen for en værdig afslutning på arbejdslivet. Denne indsats mod stigende pensionsalder, som de tre største fagforbund har påtaget sig, støtter Enhedslisten op om.

Jette Gottlieb, arbejdsmarkedsordfører

I Enhedslisten har vi i årevis arbejdet for, at det skulle være muligt at få en værdig tilbagetrækning fra arbejdslivet. Vi har haft flere hovedpointer: Vores arbejdsliv udvikler sig meget forskelligt, og med meget forskellig grad af nedslidning. Reglerne for pension skal være baseret på objektive kriterier. Antal år på arbejdsmarkedet er et mere retfærdigt mål end vores fødselsår. Det er vigtigt at have en pensionsalder som rettesnor, men det

skal være muligt at forhandle sig til at blive længere på arbejdet, hvis man kan, ligesom det skal være muligt at trække sig tidligere og gradvist, hvis man ikke kan holde til det.

Tidlig pension udhulet fra starten

Spørgsmålet er for alvor kommet på den parlamentariske dagsorden, fordi der er et lidt dramatisk sammenfald af to store begivenheder. For det første er det nu, regeringen skal/vil hæve pensionsalderen med endnu et år. For det andet kan regeringen ikke vente længere med at få fremlagt deres udspil om 'tidlig pension'.

Begge lovforslag var til førstebehandling 1. december, og det var ikke tilfældigt. Regeringen havde gjort sig umage med timingen, for så kunne de undskylde det ene forslag med det andet. Regeringens linje hed, at vi nok kunne klare et år mere på arbejdsmarkedet, når der samtidig kom en mulighed for at

>> Hvad de udsatte har brug for, hvad Jobcenter Aalborg har brug for. Det kan man ikke være sikker på at få en anden gang. Sådan er politik.

Tania Kvist, socialrådgiver

politik: Man ved, hvad man har, ikke hvad man får, pointerer Tania.

Arbejdsglæden er på spil

Tanias muligheder for at hjælpe borgerne afhænger i første led af den lovgivning, der vedtages på Christiansborg, hvor afbureaukratisering står øverst på hendes ønskeliste. I andet led er der byrådets budgetlægning.

– Hvert evigt eneste år går man med en mursten i maven og tænker "åh nej, hvad bliver det næste, de skærer væk?" Det gør noget ved arbejdsglæden, når man omkring budgetperioden aldrig ved, om man er købt eller solgt, siger Tania og tilføjer, at socialrådgiverfaget hører til de allermost stressramte.

Medarbejderne skal altid høres, når der vedtages større ændringer, men Tania oplever ikke altid, at socialrådgiverens input vejer tungest.

– Min erfaring er, at man lytter mere til pædagogerne og de ressourcestærke forældre, der protesterer over besparelser på deres barns børnehave. Den gruppe, jeg arbejder med, som er aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere – dem, der er længst væk fra arbejdsmarkedet, fordi de har flere problemer end ledighed – de har os, men de har ikke selv ressourcer til at råbe op. Så det er oftest der, man politisk finder det nemmest at spare. Desværre.

Stem efter mennesker frem for mursten

Efterårets kommunalvalg kan bringe nye prioriteter ind i byrådet, og Tania håber, at de nyalgte sætter mennesker først.

– Lokalpolitikere giver ofte udtryk for, at de gerne lytter, men politik er et spil. Og når budgettet skal lægges, hand-

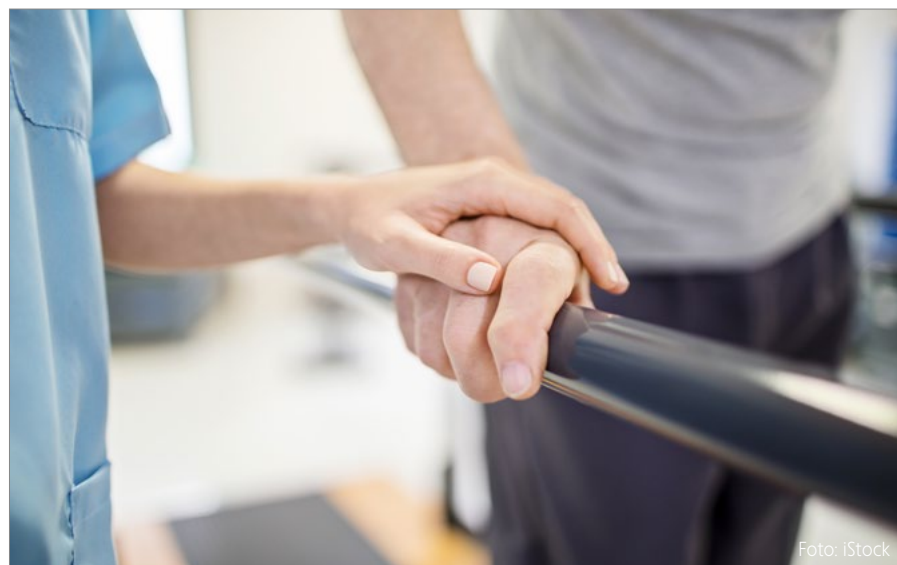

Foto: iStock

ler det for mange mere om at få sat sit navn og aftryk på nybyggerier. Et flot billede, måske en lille statue, siger hun tørt.

Hun opfordrer derfor til at sætte kryds ved kandidater, der vægter socialpolitikken.

– Sæt dit kryds ud for dem, som har tid og lyst til at sætte sig ind i socialrådgivernes arbejdsvilkår og miljø. Tingene går hånd i hånd: Du kan ikke tale om vores arbejdsmiljø uden at tale om de udsatte borgeres vilkår. Hvis vi finder politikere, som går mindre op i yde-for-at-nyde og mere op i ligeværdige muligheder for alle, så tror jeg, man er kommet rigtigt langt.

trække sig tidligere tilbage, hvis man havde været mange år på arbejdsmarkedet. De var ikke så præcise til at forklare, at det i bedste fald hed efter 47 år på arbejdsmarkedet. Vores linje var den modsatte: hvad hjælper det at give nogle tusinde mennesker mulighed for at gå på tidligere pension, når man allerede med næste forslag udhuler ordningen med et år.

Værdig afslutning på arbejdslivet

I vores øjne er forhøjelsen af pensionsalderen uansvarlig. Vi ved, at i 2017 havde 59 % af alle ufaglærte og 47 % af de faglærte forladt arbejdsmarkedet, før de fyldte 62 år. Rigtig mange af dem lever et uværdigt liv på sygedagpenge, flexydelse eller kontanthjælp i de sidste år af deres arbejdsliv. Selvom der er indført seniorension og nu "tidlig" pension, er det kun som et plaster på et åbent benbrud.

Jeg undersøgte det for ti år siden, konkret for tømrere i

København. Dengang arbejde kun 20 % fortsat som tømrere, når de var over 60. Flere af dem havde selvfølgelig fået andet – mindre nedslidende – arbejde som for eksempel peddeller, gårdmænd, viceværter eller parkeringsvægter. Men dengang havde man en efterlønsordning, der sikrede, at man kunne trække sig tilbage, inden knæene gav helt efter. Den er nu så udhulet, og der sker så store modregninger i udbetalingerne, at kun meget få stadig har glæde af den.

Heldigvis er der flere og flere, der har fået øjnene op for, hvor uansvarlig en plan det er bare at lade os arbejde længere og længere. De tre største fagforbund og ca. 100 fagforeningsformænd har kastet sig ind i aktioner for at stoppe stigningerne i pensionsalderen.

Det er super vigtigt. For vi kan ikke løse problemet parlamentarisk. Det kan vi kun, hvis presset udefra bliver stærkt nok. #68ermereendnok!

Jette Gottlieb.

Foto: Karina Tengberg

STORE AMBITIONER – OG KORT TID

Hovedbestyrelsen er godt i gang med at løse de opgaver, som blev vedtaget på årsmødet oktober 2020. Det bliver også medlemmernes tur til at deltage i festen.

PARTIETS OPGAVER

Finn Sørensen, medlem af HB og FU

Når Enhedslisten holder årsmøde, er der altid store ambitioner om, hvad der skal nås inden næste årsmøde. Årsmødet i oktober 2020 var ingen undtagelse, selvom der på det tidspunkt kun var lidt over 7 mdr. (nu kun lidt over 5!) til næste årsmøde, som er i pinsen 2021.

Men Hovedbestyrelsen er godt i gang med arbejdet. Det startede allerede på HB-mødet 31. oktober – 1. november. Her stod HB-medlemmerne i kø for at være med i en lang række arbejdsgrupper, der skal omsætte ambitionerne til virkelighed. På HB-mødet d. 5. december blev der behandlet indstillinger fra arbejdsgrupperne til, hvordan det kan gøres. Så HB er i fuld gang.

Partikampagnen

Som beskrevet i den arbejdsplan, årsmødet vedtog, skal kampagnen løbe af

stabilen i begyndelsen af det nye år. Formålet er, at vi skal ud til langt bredere dele af befolkningen med vores budskaber. Vi skal skaffe nye medlemmer til vores parti og sørge for, at de hurtigt bliver inddraget i arbejdet. Forudsætningen for en god kampagne er, at afdelinger, aktivister og udvalg inddrages i forberedelsen, bl. a. gennem en bred invitation til at komme med ideer til indhold og aktiviteter.

Forberedelse af Kommune- og Regionsvalg

Om mindre end et år er der valg til kommuner og regioner. Vi skal arbejde hårdt for at fastholde positionen som landsdækkende parti, der spiller en rolle i det lokale politiske liv. Det er selvfølgelig ikke kun en sag for de folkevalgte og deres lokalafdelinger. Det er en opgave for os alle sammen. Derfor er der i modsætning til tidligere besluttet, at der skal føres en fælles valgkamp, uden på nogen måde at begrænse afdelingernes suverænitet til at køre deres egen valgkamp.

Politisk hovedudtalelse

Tit vedtager vi nogle fine udtalelser på årsmødet, som får lov at samle støv på hylderne. Sådant skal det ikke gå denne gang. HB har igangsat et arbejde med

» Om mindre end et år er der valg til kommuner og regioner. Vi skal arbejde hårdt for at fastholde positionen som landsdækkende parti, der spiller en rolle i det lokale politiske liv.

at omsætte den politiske hovedudtalelse til mere konkret politik, og forhåbentlig også aktivitet.

Årsmødet 2021

Næppe er det ene årsmøde slut, før end HB begynder at forberede det næste. Datoen er allerede sat. Det bliver i pinsen, maj 2021. HB arbejder allerede med det politiske indhold. Det boligpolitiske program er en bunden opgave. Vi skal (omsider!) have konkluderet på den organisatoriske debat og kigge på vedtægter. Og så skal vores dygtige ansatte på Landskontoret, som klarede det digitale årsmøde så fint, forberede sig til plan A (et fysisk årsmøde) og plan B, et nyt digitalt årsmøde.

Løbende driftsopgaver

Herudover er der alle de løbende driftsopgaver. Det sætter alt sammen vore ansatte på Landskontor under et hårdt pres. Forretningsudvalget er derfor, i samarbejde med Landskontoret, i gang med at gennemgå alle opgaverne med henblik på en skarp prioritering, så vi sikrer, at de højest prioriterede opgaver bliver løst optimalt, og vi ikke skaber mere stress blandt de ansatte. De har en nøglerolle i at få det hele til at lykkes. Så bak dem op, og bær over med det, hvis de taber en enkelt eller to af de mange bolde, som årsmødet og HB har sparket ind på banen.

Uddeling ved Nørrebro Runddel i København.

Foto: Steve McFarland

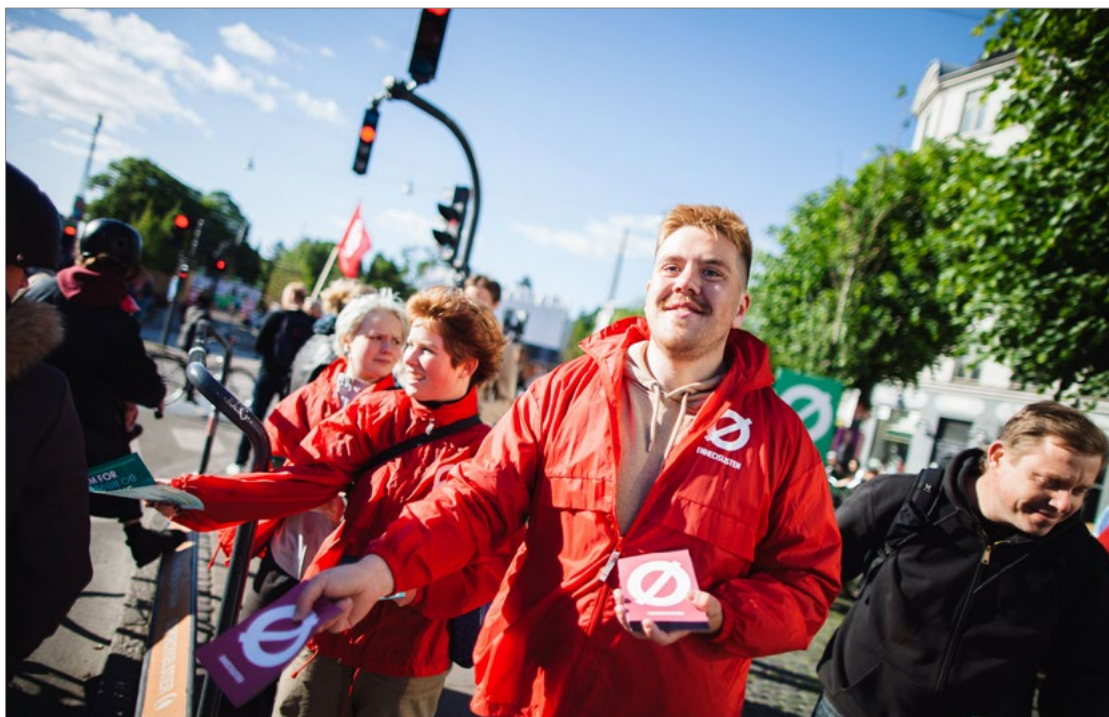

Foto: iStock

ENHEDSLISTENS VEJ UD AF KRISEN

SAMMEN UD AF KRISEN – FOR SOCIAL TRYGHED OG GRØN OMSTILLING

Corona-udbruddet og den økonomiske krise vil stille det internationale såvel som det danske samfund over for store udfordringer i de kommende år. Enhedslistens medlemmer og folkevalgte vil i Folketinget, kommuner, regioner og overalt, hvor folk mødes, deltage i kampen for, at ingen efterlades på perronen. Og vi vil arbejde for, at vi kommer ud på den anden side med en ny og mere bæredygtig, demokratisk og solidarisk økonomi.

Fra et fiske- og madmarked bredte en virus sig i slutningen af 2019 ud over verden og forvandlede sig til en dødelig global pandemi. Hovedopgaven har i de seneste måneder været at begrænse spredningen og sætte befolkningens sundhed først. For Enhedslisten har det samtidig været afgørende, at indsatsen ikke satte retssikkerheden over styr.

Coronakrisen har på mange måder været et spejl af samfundets skævheder. Det var de lavtlønnede kvindefag inden for rengøring og sundhedssektoren, der med helbredet som indsats måtte kæmpe for at både begrænse udbruddet og sikre ordentlige forhold for de ramte. Butiksansatte og ansatte i fødevarereproduktionen måtte blive på job for at servicere forbrugerne – og endelig ramte virus hårdt i indvandremiljøer. Ikke desto mindre holdt den parlamentariske højrefløj sig ikke tilbage med at gøre indvandrerne til syndebukke og skydeskive.

Corona-udbruddet har som et forstørrelsesglas tydeliggjort værdien af stærke velfærdssamfund med fri og lige

adgang til sundhedspleje og betydningen af et stærkt socialt sikkerhedsnet. I lande med privat velfærd og dårlig social beskyttelse har virussen spredt sig hurtigere og været langt mere dødelig. Udbruddet har også vist, at det politiske system og fællesskabet kan handle hurtigt og tage kollektivt ansvar, når det er nødvendigt. Men det har også vist, at mange års nedskæringer og markedsstyring i vores sundhedssektor havde konsekvenser for vores beredskab og evne til at handle hurtigt. Det er vigtige erfaringer at tage med, når Folketinget, regionsråd og kommunalbestyrelser i den kommende tid skal sikre, at alle kommer igennem krisen, og når økonomien skal genopbygges.

Alle gennem krisen

Her og nu er den vigtigste opgave for Enhedslisten at slå benhårdt for, at alle kommer gennem krisen. Som alle andre kriser rammer denne krise skævt. Det er ikke dem i toppen af samfundet, som ikke kan betale deres husleje eller elreg-

ning, men økonomisk svage grupper med lave lønninger og uden opsparing. Og det er de mennesker, som har den ringeste beskyttelse på arbejdsmarkedet – fx ufaglærte, løst-ansatte, freelancere, små selvstændige og migranter, der rammes først og hårdest. Krisen har også gjort det klart for alle, at mange af de lavest lønnede grupper udfylder nogle af de allervigtigste funktioner i vores samfund. Det er offentligt ansatte i sundheds- og plejesektoren, skoler og børnehaver, der har holdt vitale funktioner kørende og udsat sig selv for stor smitterisiko. I den private sektor har det været chauffører og ansatte i produktionsvirksomheder, supermarkeder og fødevarer virksomheder, som har været i frontlinjen og opretholdt arbejdet, på grund af deres vitale betydning for, at vi alle kunne få mad og sammen med fag- og ufaglærte (landmænd, slagteriarbejdere m.fl.) bidraget til samfundsøkonomien.

Det var vigtigt, at Enhedslisten sammen med regeringen og resten af Folketinget hurtigt vedtog hjælpepakker, der sikrede lønmodtageren kompensation under nedlukningen. Men uanset hjælpepakker er tusinder blevet fyret og flere vil følge. Det store antal nye arbejdsløse, gør det desto mere presserende at få lappet de huller, som årtiers nedskærings-reformer har klippet i det sociale sikkerhedsnet. Det er ikke arbejdernes skyld, at der ikke er job til alle, og vi har krav på et værdigt liv – også under økonomiske kriser.

» Enhedslisten støtter kampen for få stoppet forhøjelsen af pensionsalderen og sikre ret til tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet inden man er slidt ned. Det vil samtidig sikre plads på arbejdsmarkedet for de unge som oplever en stigende ledighed.

Samfundet skal gøres til et tryghedssamfund: Dagpengedækningen skal efter års udhuling sættes væsentligt op. Ingen skal miste dagpenge retten uden at være blevet tilbudt et job på almindelige vilkår, støttet eller ustøttet, eller en uddannelse. Og optjeningskravet for dagpenge skal ned på tre måneder. Fattigdomsydelserne, den gensidige forsørgelsespligt, og andre forringelser af forholdene for syge og arbejdsløse, skal øjeblikkeligt afskaffes. Førtidspensionsniveauet skal hæves. Og der skal gøres op med kontrol, tvang og ydmygelser i beskæftigelsessystemet. Et stærkt socialt sikkerhedsnet gør os alle sammen stærkere. Når konsekvenserne af en fyreseddel ikke er økonomisk ruin, står vi stærkere over for arbejdsgiverne i kampen for bedre løn og arbejdsforhold.

Enhedslisten støtter kampen for få stoppet forhøjelsen af pensionsalderen og sikre ret til tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, inden man er slidt ned. Det vil samtidig sikre plads på arbejdsmarkedet for de unge, som oplever en stigende ledighed.

En grøn, demokratisk og retfærdig vej ud af krisen

Pandemien har udløst en global økonomisk krise, med lukning af millioner af arbejdspladser, udbredt fattigdom og øget global sult. Krisen vil med stor sandsynlighed vil blive dyb og langvarig. Det skyldes, at den globale kapitalistiske økonomi allerede inden udbruddet var på vej mod en ny nedtur. Efter Finanskrisen vendte verden tilbage til samme uregulerede globale rovdyrs-kapitalisme, som havde forårsaget den. Nye spekulative bobler blev pustet op, og uligheden steg til nye højder. For at holde den usunde spekulative økonomi i gang har centralbankerne sænket renten og sendt milliarder af kroner ind i finanssektoren. Det har skabt en gældsat og ustabil økonomi, som kun ventede på et bump på vejen, som ville vælte den.

I de kommende år vil der foregå en hård politisk kamp om krisens samfundsmæssige eftervirkninger. Den økonomiske elite vil arbejde for en tilbagevenden til nyliberalismens status quo, og autoritære kræfter vil misbruge krisen til nye angreb på mindretal, demokrati og frihedsrettigheder. Enhedslisten vil sammen med alle progressive kræfter kæmpe imod autoritære tendenser. Vi vil benhårdt afvise at vende tilbage til en fejlslagen og uretfærdig nyliberalistisk økonomi, eller til et økonomisk system, som truer vores klima og biodiversitet.

I stedet skal vi frem. Frem mod en langt mere bæredygtig, demokratisk og solidarisk økonomi, som skaber muligheder og frihed for alle.

En solidarisk økonomi

Det danske samfund skal under ingen omstændigheder begå de samme fejl som efter finanskrisen, hvor bankerne blev reddet, mens regningen blev betalt af angreb på lønmodtagernes rettigheder og nedskæringer på velfærden. Det var ikke bare asocialt, men var også med til at forlænge krisen, og opbygge de ubalancer og finansielle bobler, som Corona-udbruddet har prikket hul på.

Denne gang skal velfærden bygges op, ikke brydes ned. Der skal ansættes mange flere kolleguer til velfærdens helte. Og Enhedslisten støtter helhjertet kampen for, at lønnen for de lavestlønnede privat og offentligt ansatte skal op. Men krisen har også vist, hvor meget energi der kan sættes fri i den offentlige sektor, når bureaukratiske procedurer erstattes af fællesskab og samarbejde. Det skal der bygges videre på ved at gøre op med markedsstyring og øge medarbejdernes indflydelse. Det er ikke mindst afgørende for at kunne stå bedre rustet mod fremtidige pandemier.

 Enhedslisten vil arbejde for at øge bistanden til det globale syd, slette gæld og ændre urimelige handelsaftaler. Danmark skal igen tage flere kvoteflygtninge.

En genopretning af skattevæsnet og en skattereform, der beskatter formuer, arv og kapitalindkomster og tvinger multinationale skattesvindlere til at betale skat, kan på én gang nedbringe uligheden og sikre, at regningen for krisen ikke betales med forringet velfærd.

Helt konkret vil vi kræve den forrige VLAK-regerings skattelettelser rullet tilbage. Her gemmer der sig et provenu på over 25 mia., som meget tydeligt viser, at 'der ER råd' – hvis den politiske vilje er til stede. Enhedslisten vil i alle internationale sammenhænge arbejde for et opgør med skattely og hvidvask. Men solidariteten skal også række ud over Danmarks grænser. Det globale syd er hårdt ramt af den økonomiske krise. Enhedslisten vil arbejde for at øge bistanden til det globale syd, slette gæld og ændre urimelige handelsaftaler. Danmark skal igen tage flere kvoteflygtninge.

En bæredygtig grøn økonomi

Corona-krisen må under ingen omstændigheder blive en undskyldning for at udskyde eller udvande klimamålene. Tværtimod. I de kommende måneder og år bliver der brug for omfattende offentlige investeringer for at sparke gang i økonomien og bekæmpe arbejdsløsheden. Det giver os en unik mulighed for at rette investeringerne mod den grønne omstilling. Vi skal understøtte brancher, teknologi og aktiviteter, der bringer os i retning af det fossilfrie samfund.

Grøn kollektiv trafik, udtagning af landbrugsjorde til urørt skov og naturgenopretning, omlægning til økologisk landbrug, udbygning af vedvarende energi og opstilling af ladestandere, og energigenerering af offentlige bygninger og almene boliger, på længere sigt af hele boligmassen. Det kan på en gang skabe arbejdspladser og understøtte den grønne omstilling.

Demokratisk kontrol med den kritiske infrastruktur er afgørende for en effektiv grøn omstilling. Den unikke tradition for kollektivt ejerskab i forsynings- og affaldssektoren skal fastholdes. Fremtidens havvindmølleparker, energiøer, solcelleparker, ladestandere og nye grønne brændstofvirk-

somheder skal ligeledes tilhøre fællesskabet. Lønarbejdernes og borgernes røst er en uundværlig del af fremtidens grønne omstilling. Borgerne skal inddrages i den grønne omstilling. De skal f.eks. kunne kontrollere og sikre affaldets cirkulære materialestrømme. Det fordrer, at opgaven fra først til sidst overlades til offentlige selskaber inden aflevering/salg til slutmodtager. Lønarbejderne og deres repræsentanter skal inddrages i virksomhedernes grønne omstillinger. Medarbejderen skal varsles ved omstilling, sikres indstillingsret til nye løsninger (udvidelse af lov om sikkerhedsrepræsentanter) og tilbydes uddannelsesorlov til max. dagpengesats. Den påkrævede omstilling af dansk landbrug til gunst for biologisk mangfoldighed og klima fordrer en dybtgående demokratisering af adgangen til jord. Forpagtere og fællesskaber, der vil virke som naturforvaltere og sikre et økologisk og klimavenligt landbrug, skal have adgang til at leje jord på langtidskontrakter.

Hjælpepakker til erhvervslivet bør indeholde modkrav om bæredygtig omstilling. Klimaskadelige aktiviteter skal ikke reddes med statslige midler. Udvinningen af olie – herunder den 8. udbudsrunde i Nordsøen – skal stoppes, og fossile infrastruktur-projekter som Baltic Pipe skal skrinlægges. Under Corona-krisen har befolkningen i endnu højere grad lært at værdsætte naturen og de grønne områder i vores byer. Det vil Enhedslisten tage med videre i kampen for biodiversitet og beskyttelse af natur og grønne områder.

Enhedslisten støtter en forkortelse af arbejdstiden. Det skal ske med fuld løn og pension, og uden at arbejdspresset øges. Kortere arbejdstid skaber plads til arbejdsløse kolle-

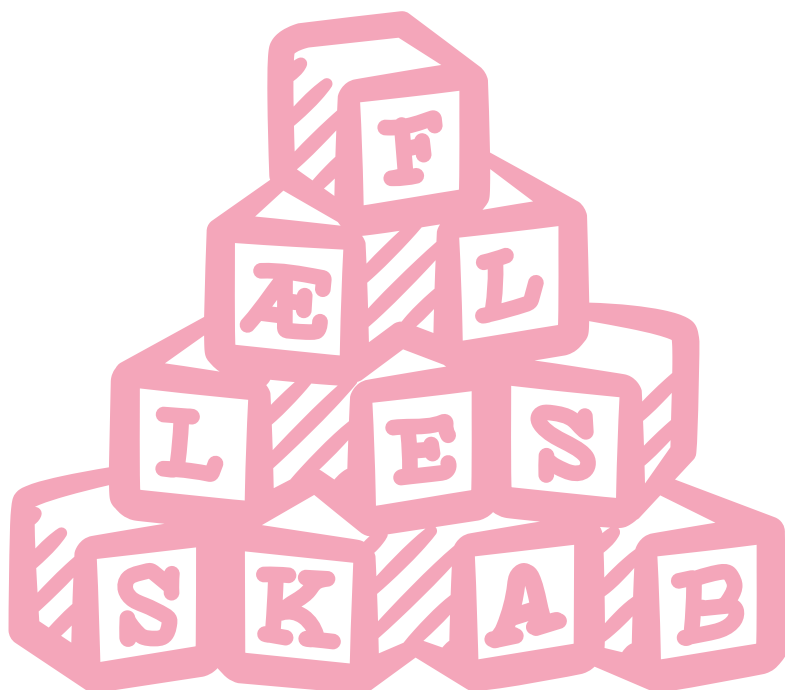
gaer, og nedbringer både nedslidning, stress og klimabelastning, hvis arbejdet organiseres bedre.

En demokratisk økonomi

I Enhedslisten vil vi væk fra en økonomi, hvor de fleste afgørende beslutninger tages på direktionsgange af mennesker, som ingen har stemt på. Vi arbejder for en økonomi med langt mere demokratisk indflydelse til borgere, forbrugere og medarbejdere.

Hvis de store banker og virksomheder igen får brug for redningspakker i form af kapital, skal staten tage medejerskab. Det sikrer, at fællesskabet også får del i gevinsten, når økonomien vender. Men det giver også mulighed for at øve større demokratisk indflydelse og dermed lade brede samfundshensyn som klimabeskyttelse og medarbejderindflydelse fylde mere og profithensyn mindre. Af netop denne grund er det presserende at få oprettet en samfundsbank, der fungerer som penge- og kreditinstitut for kommuner og regioner. Samfundsbanken skal udvikles til også at kunne være penge- og kreditinstitut for borgere og virksomheder. For eksempel ved at yde lån til boliger i landdistrikterne eller lån til klimaomstilling i virksomhederne. Samfundsbanken skal operere som non-profit og sikres demokratisk ledelse. Samfundsbanken skal ses som led i en gennemgribende demokratisering af finanssektoren, der er ledsaget af en lovgivning for kooperative/almennyttige banker, fuld genopretning af den kundestyrede realkredit og opsplitning af systemiske banker (banker der er for store til at falde), der fravristes deres realkreditfunktion.

Medarbejdere, forbrugere, lokalsamfund og kommuner skal have bedre muligheder for at overtage og drive virksomheder, som er truet af konkurs eller opkøb fra fx udenlandske kapitalfonde. Flere fællesejede virksomheder kan

» Det er afgørende, at vi får vaccine- og medicinproduktion tilbage på fællesskabets hænder, ligesom produktion af afgørende værnemidler og medicin ikke skal overlades til markedet.

begrænse uligheden og øge almindelige menneskers demokratiske indflydelse. Begrænsningerne for offentlig produktion skal fjernes, og kommuner og regioner skal understøttes i at tage udliciterede opgaver hjem til fællesskabet.

Vi har under krisen igen set hvordan private patenter og monopoler har bremset udviklingen af vacciner og medicin og produktionen af nødvendige værnemidler og behandlingsudstyr. I Danmark har privatiseringen af vores vaccineproduktion efterladt os uden evne til selv at masseproducere en kommende vaccine. Det er afgørende, at vi får vaccine- og medicinproduktion tilbage på fællesskabets hænder, ligesom produktion af afgørende værnemidler og medicin ikke skal overlades til markedet. Samtidig skal Danmark internationalt arbejde for, at patenter og kapitalinteresser ikke kommer til at stå i vejen for, at vacciner og behandling kommer ud til alle – ikke mindst udviklingslandene.

Enhedslisten og regeringen

Den økonomiske krise og kampen om, hvem der skal bære byrderne, vil uden tvivl føre til en skærpet klassekamp og stærkere politiske modsætninger. Efter finanskrisen allierede Socialdemokratiet i Danmark ligesom i resten af Europa allierede sig med højrefløjen om en nedskæringspolitik, der ramte arbejderklassen hårdt. Dette svigt har medvirket til at give autoritære, udemokratiske og racistiske kræfter vind i sejlene i mange lande.

Det er en hovedopgave for Enhedslisten at sikre, at denne udvikling ikke gentager sig. Og vi er klar. Efter erfaringerne med den seneste socialdemokratiske regering, der øgede uligheden og utrygheden for lønmodtagerne, gennemførte vi en grundig debat om vores fremtidige rolle som parlamentarisk grundlag. Debatten førte til vedtagelse af en ny parlamentarisk strategi, der indebærer, at vi kun ville støtte dannelsen af en socialdemokratisk regering, hvis det skete på grundlag af en klar aftale om regeringens politiske linje.

Det var denne strategi, der sammen med stærke folkelige bevægelser under valgkampen førte til det forståelsespapir, som dannede grundlaget for Mette Frederiksens regeringsdannelse. Forståelsespapiret indeholder både en række forpligtelser, herunder ikke mindst aftalen om en 70 % reduktion af Co2-udledningen, og om investeringer i velfærd. Men også nogle klare røde linjer, som regeringen skal holde sig inden for: Uligheden må ikke stige, den sociale tryghed må ikke forringes, og skatten skal ikke sænkes mere for de rigeste. Det var på dette mandat, at vi accepterede dannelsen af Mette Frederiksens regering. Det ændrer den nuværende krise ikke ved. Tværtimod er det i krisetider

endnu vigtigere at stå på arbejderbefolkningens side. Derfor vil Enhedslistens årsmøde slå klart og tydeligt fast over for regeringen, at Enhedslistens støtte – også fremover – er betinget af, at den lever op til aftalerne i forståelsespapiret.

Godkendelsen af forståelsespapirets mange defensive generaliseringer må således ikke fastlåse Enhedslisten i en begrænsning eller drejning af vores egen politik – eller i vores fortolkninger af formuleringer i forståelsespapiret. Det er således helt uacceptabelt for Enhedslisten, at regeringen ikke har fremlagt et udspil til klimahandlingsplan, som ved hjælp af adfærdsregulering inden for landbrug, industri og transportområdet (fly- og biltrafik) reelt peger frem mod Danmarks opfyldelse af Parisaftalen. Det er ligeledes stærkt belastende for Enhedslistens støtte til regeringen, at den med borgerlig opbakning har sendt en sværm af tomme, forurenende indenrigsfly i luften som misforstået hjælp for SAS og DAT.

Enhedslisten vil fortsat udgøre en opposition til venstre for regeringen på alle de områder, hvor regeringen fører en reaktionær politik, ligesom Enhedslisten vil presse regeringen på de områder, hvor den står i vejen for en rød politik. Det gælder fx genopretning af velfærden, hvor Enhedslisten vil presse på for en plan for tilbageførsel af de midler, de seneste regeringer har skåret væk fra uddannelse, sundhed, socialområdet og andre kernevelværdsområder, og presse på for et opgør med budgetloven. Det gælder, at vi vil presse på for en genopretning af dagpengeregningen og for en lavere pensionsalder. Det gælder, at vi vil stå for en konsekvent modstand mod militær ekspansion. Det gælder udlændingeområdet, hvor regeringen fortsætter en politik, der skaber urimelige forhold for indvandrere og flygtninge og tillader arbejdsgiverne at misbruge udenlandsk arbejdskraft. Det gælder en fortsat insistens på menneskerettighederne i Udlændingecenter Sjælsmark og Ellebæk og i behandlingen af borgerne.

» Selvom der er gennemført enkelte forbedringer i den nye regerings første levetid, så har Socialdemokratiet grundlæggende ikke ændret holdning. De har ingen ambitioner om en genopretning af det velfærdstab, der har fundet sted de seneste 10-15 år.

Og det gælder ghettolovgivningen, som tvangsflytter mennesker fra deres hjem, som diskriminerer folk efter deres baggrund, og som vil medføre, at gode boliger bliver revet ned eller solgt. Det gælder endvidere kamp mod kontanthjælpsloftet og de tilhørende bestemmelser til yderligere fattiggørelse af de svageste. Det gælder en øjeblikkelig forbedring af arbejdsløshedsunderstøttelsen. Budgetloven må ophæves, ellers hjælper flere midler til de mindre velhavende kommuner ikke. Og det gælder akutte forholds-

regler mod social dumping, som regeringen ligeledes har brugt et år på ikke at gøre noget ved.

Selvom der er gennemført enkelte forbedringer i den nye regerings første levetid, så har Socialdemokratiet grundlæggende ikke ændret holdning. De har ingen ambitioner om en genopretning af det velfærdstab, der har fundet sted de seneste 10-15 år. De har heller ingen ambitioner om at genskabe den tryghed for lønarbejderne ved arbejdsløshed, sygdom og alderdom, som de selv har været med til at undergrave gennem RSSF-regeringens "reformamok". De sigter stadig mod, at grundpillerne i den økonomiske politik skal aftales med højrefløjen. Det samme gælder flygtninge-, udlændinge- og retspolitik, hvor Socialdemokratiet står for en alvorlig højredrejning til skade for solidaritet og retssikkerhed.

I denne situation er der brug for et parti, som klart tager stilling i klassekampen, og som ikke stiller sig tilfreds med at administrere det kapitalistiske system. Et socialistisk parti, der tager aktivt del i den folkelige kamp for klima, velfærd, demokrati og fred. Der er brug for et Enhedslisten, der udgør en venstrefløj i egen ret og viser, at der findes et alternativ til Socialdemokratiets og højrefløjens fortsættelse af "den nødvendige politik".

For at leve op til det er det nødvendigt at søge magt og indflydelse, men ikke for magtens skyld og ikke for enhver pris. Et helt afgørende kendetegn for et socialistisk parti er, at det ikke medvirker til at forringe vilkårene for almindelige mennesker. Denne forskel vil vi trække skarpt op, ligesom vi fastholder, at der er råd at sikre velfærd, klima og demokrati, hvis de rigeste 10 % bidrager mere til samfundet.

Enhedslisten vil fortsat basere sig på de folkelige kræfter, der har interesse i et opgør med kapitalismen. Det er først og fremmest arbejderklassen, som udgør flertallet af befolkningen. Det er den progressive ungdom, der spontant går til kamp for klima og ligestilling. Det er alle, der udsættes for undertrykkelse og forskelsbehandling på grund af køn, seksualitet, etnicitet og handicap, og andre grupper i samfundet, hvis eksistens trues af profitjagt og umyndiggørelse.

Det er positivt at Socialdemokratiet – først og fremmest p.g.a. mobilisering af folkelige bevægelser op til og under

valgkampen – blev presset til at indgå det såkaldte forståelsespapir med en række positive løfter. Men forståelsespapiret må ikke blive en sovepude for Enhedslisten. Vi har vores egen politik, som er langt mere vidtgående end, hvad Socialdemokratiet har givet af løfter, og vi udgør fortsat en opposition til venstre – uanset forståelsespapiret.

Vi vil fortsat kæmpe behårdt for en reel grøn omstilling, for kollektive ejerformer, for en værdig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, for et socialt sikkerhedsnet og for nedsat arbejdstid. Vi kæmper imod privatisering, imod forringelser af velfærd og imod militær ekspansion.

Vi har en særlig opgave med at give behårdt modstand til den politik, der skaber urimelige forhold for indvandrere og flygtninge og tillader arbejdsgiverne at misbruge udenlandsk arbejdskraft, og med at kæmpe imod ghettolovene, som stresser mennesker i almene boliger og betyder, at gode boliger bliver revet ned eller solgt.

Højrefløjens svar på krisen er mere af de sidste årtiers fejlslagne sparepolitik og liberalisering. Det er en politik, der hverken har sikret økonomisk tryghed og stabilitet eller den nødvendige grønne omstilling, men som derimod har udhulet velfærden, skabt utryghed for arbejderklassen og øget uligheden i samfundet. Heroverfor er vores svar en solidarisk og grøn genopretning af økonomien, der satser på mere økonomisk tryghed og demokratisk indflydelse for det brede flertal. Det er op til den socialdemokratiske regering, om den vil forfølge samarbejdet fra forståelsespapiret eller bukke under for højrefløjens pres. Socialdemokratiet, SF og Enhedslisten står til sammen i flere meningsmålinger historisk stærkt. Det momentum skal vi udnytte til at sikre en grøn, demokratisk og socialt retfærdig vej ud af krisen.

Sammen kan vi skabe en bedre fremtid

Den kapitalistiske økonomi har vist sig ude af stand til at løse de centrale udfordringer, menneskeheden står overfor.

Den øger uligheden i velstand og magt, kører vores klode med kurs mod klima-afgrunden og kaster igen og igen samfundet ud i ødelæggende kriser.

Men sådan behøver det ikke at være. Det er ikke naturkræfter, der har skabt det økonomiske system, vi har i dag. Det er mennesker, og mennesker kan lave det om. Vi kan sammen skabe et samfund og en økonomi, der er mere retfærdigt, bæredygtigt og demokratisk. Hvor fællesskabets beslutninger erstatter de blinde markedskræfters tyranni. Hvor magt og indflydelse bredes ud til mange flere. Forandringer, der peger frem mod en socialistisk økonomi.

Men forandringer kommer ikke af sig selv, bare fordi det er fornuftigt og retfærdigt. Forandringer forudsætter, at der udvikles en endnu stærkere venstrefløj, som kan mobilisere og samle til kamp for grundlæggende samfundsforandringer. Og det kræver, at der skabes et pres fra almindelige mennesker og folkelige bevægelser, der er stærkere end den modstand forandringerne vil møde fra den elite, som nyder godt af det nuværende system.

I Enhedslisten ved vi, at fremskridt kræver internationalt samarbejde.

Kampen mod krig og undertrykkelse.

Mod udbytning og uretfærdighed. Mod

miljødelæggelse og rovdrift. Mod racisme og diskrimination. Mod klimakatastrofer.

Enhedslisten ser det derfor som en hovedopgave at samle flest muligt mennesker bag krav og kampagner, der kan bane vejen for både små og store forandringer. Vi opfordrer alle til at gøre en aktiv indsats. Enhedslisten vil styrke sin indsats for at udvikle de stærke folkelige bevægelser, som er grundlaget for et samfund for de mange, ikke for de få. Vi vil deltage aktivt og loyalt i de bevægelser, der allerede i dag arbejder for et mere retfærdigt samfund: Fagbevægelsen, klimabevægelsen, elev- og studenterbevægelsen, lejerbevægelsen og alle de andre bevægelser og fællesskaber, der arbejder for forandringer til fordel for flertallet.

I Enhedslisten ved vi, at fremskridt kræver internationalt samarbejde. Kampen mod krig og undertrykkelse. Mod udbytning og uretfærdighed. Mod miljødelæggelse og rovdrift. Mod racisme og diskrimination. Mod klimakatastrofer. Alt dette kræver samarbejde, koordinering og udvikling af politiske krav og folkelig opbakning på tværs af landegrænser. Derfor prioriterer Enhedslisten at udvikle forbindelserne til venstreorienterede partier og progressive bevægelser i hele verden og i alle sammenhænge for at samle kræfterne, lære af hinanden, organisere solidaritet og sætte socialismen på dagsordenen.

Sammen gennem krisen

Sammen, frem mod en ny grøn, demokratisk og solidarisk økonomi

ENHEDSLISTENS ARBEJDSPLAN 2020-2021

Den politiske retning for Enhedslistens arbejde i de kommende år er beskrevet i den politiske hovedudtalelse fra årsmødet 2020 "Sammen ud af krisen – sammen om ny og bedre fremtid".

I arbejdsplanen beskriver vi, hvordan vi vil føre politikken ud i livet i perioden frem til årsmødet 2021.

1: EN SOCIALT RETFÆRDIG OG GRØN VEJ UD AF KRISEN

Enhedslistens politiske hovedopgave er at samle venstrefløjen og arbejderklassen om en grøn og solidarisk vej ud af krisen og tilbagevise arbejdsgivernes og højrefløjens forsøg på at vælte regningen over på almindelige mennesker. Det sker ved, at hele partiet engagerer sig i at oplyse om den politiske retning og de konkrete initiativer, som beskrives i den politiske hovedudtalelse fra dette årsmøde, og som bliver konkretiseret gennem udspil i folketing, kommunal- og regionalbestyrelser. Det sker ved, at Enhedslistens medlemmer engagerer sig i udviklingen af stærke folkelige bevægelser, der sætter magt bag krav, som kan styrke grøn omstilling og social retfærdighed. Det gælder især følgende bevægelser:

- Klimabevægelsens kamp for grøn uddannelse og grønne job og opbygningen af en landsdækkende slagkraftig alliance mellem græsrodsaktiviteter, NGO'er og fagbevægelse i for eks. 'Broen til fremtiden'.
- Fagbevægelsens kamp for bedre dagpenge, social trykthed, og imod højere pensionsalder og social dumping.
- De aktive fagforeningers og mange kommunale kræfters kamp mod budgetloven, som er til revision i efteråret 2020.
- Kampen mod nedskæringer og for geninvesteringer i sundhed og uddannelse på finansloven.
- Elev- og studenterbevægelsens kamp for billige ungdomsboliger.
- Modstanden mod 'ghettopakken' og andre angreb på den almene boligsektor.
- Græsrodsbevægelser der forsvare velfærden, som fx 'Hvor er der en voksen?'.
- De 'reformramtes' bevægelse for at sætte fokus på, hvordan arbejdsløse og syge behandles i kommunerne.
- Initiativer som støtter flygtninges ret til en værdig behandling
- Opbakning til den antiracistiske bevægelse, der er under udvikling.

2: PARTIKAMPAGNE I 2021

I begyndelsen af 2021 iværksættes en bred partikampagne, som involverer alle dele af partiet. Formålet med kampagnen er at styrke billedet af Enhedslisten i den brede befolkning, som partiet kæmper konsekvent for grøn omstilling og social retfærdighed. Kampagnen er samtidig en medlemshvervekampagne, målrettet de mange aktive i fagforeninger, elevlærings- og studenterorganisationer, lejerbevægelsen og for-

skellige enkeltsagsbevægelser, som sympatiserer med Enhedslisten. Budskabet skal være, at et stærkere Enhedslisten er en af forudsætningerne for at opnå grundlæggende samfundsforandringer. Ambitionen med kampagnen er at mobilisere alle led i vores parti til en aktiv udadvendt og koordineret indsats for at sætte en politisk dagsorden og hverve nye medlemmer. Hovedbestyrelsen fastlægger de nærmere politiske og organisatoriske rammer. Inden kampagnen skydes af, skal det især sikres, at vi kan tage godt imod de nye medlemmer, så de hurtigt bliver en del af partiet. Som opvarmning til dette vil det være en styrke med nogle signaler, der klart viser, at vi er bevægelsernes parti. Det skal vi vise ved: Tydeligt at bakke op om borgerforslaget mod Lov 38 og ghettolisterne, som skal nå 50.000 underskrifter til december.

3: FORBEREDELSE TIL KOMMUNAL- OG REGIONSVALG

Enhedslisten skal vende en mindre tilbagegang ved sidste kommunal- og regionsvalg til ny fremgang ved valget 16. november 2021. Det skal sikres gennem god forberedelse af valgkampen lokalt i kommuner og regioner. Landsorganisationen sikrer de bedst mulige rammer for det lokale arbejde. Samtidigt skal Enhedslisten på landsplan og i Folketinget markere sig tydeligt med forslag og kampagneaktiviteter, som kan bakke valgkampagnen op ved at sikre Enhedslisten en klar profil op til kommunal- og regionsvalg 2021. En stærk position for Enhedslisten på landsplan er afgørende for at opnå gode resultater lokalt. Hovedbestyrelsen sikrer en koordineret indsats gennem en nedsat styregruppe med repræsentanter fra kommuner, regioner, landsorganisation, HB, FU og Christiansborg. Der udarbejdes et politisk grundlag, som kan bakke om den lokale indsats og lægge rammen for folketingsgruppens og landsorganisationens politiske initiativer.

Organisatorisk vil vi sikre:

- En bred repræsentation af forskellige befolkningsgrupper blandt de lokale kandidater og i sidste ende blandt de valgte.
- At relevante udvalg og netværk bidrager til at udvikle politik, der kan rejses lokalt – uddannelse af kandidater, aktivister og organisatorer med henblik på at ruste dem til valgkamp.
- En prioritering af partiets indsats i kommuner, hvor vi ikke er repræsenteret, men hvor der er chance for at blive det, og kommuner, hvor repræsentationen skønnes at være truet.
- At man lokalt nemt kommer ud med synspunkterne gennem tryksager, hjemmesider, video, sociale medier og gadeaktiviteter.

Politisk vil vi sikre:

- Skarpe bud på nødvendige klimatiltag lokalt og på landsplan.
- Fokus på miljø, natur, grønne transportformer og drikkevand.

- Klare mål for bedre velfærd i kommuner og regioner.
- En klar profil i sundhedspolitikken.
- En udvikling af lokalområder og byer til gavn for almindelige mennesker.
- At der findes nye former for borgerinddragelse.

4: STYRKELSE AF ORGANISATIONEN

Sideløbende med forberedelse af kommune- og regionsvalg er der brug for en styrkelse af organisationen som sådan. Der er især brug for at styrke de dele af partiet, som er tættest på de mennesker, vi gerne vil have i tale og organisere. Det vil sige vore kommunal- og regionalvalgte, organisatorer i lokalafdelingerne, og aktive i faglige og politiske netværk som arbejder udadvendt. Det betyder at vi skal:

- Fortsætte arbejdet med grøn kampagne på tværs af partiet og lokalt, som vedtaget på årsmødet i 2019.
- Styrke lokalafdelingerne, bl. a. ved en tættere koordinering mellem landskontoret og de regionsansatte.
- Have øget fokus på organisering af flere medlemmer, særligt medlemmer fra bevægelsesarbejdet.
- Sikre, at vi ved nyindmeldelser får oplysninger, der giver mulighed for målrettet at tilbyde nye medlemmer deltagelse i udvalg og netværk og andre tilbud, som gør, at de hurtigt finder deres plads i partiet.
- Sikre at alle der melder sig ind i/ud af Enhedslisten bliver kontaktet
- Understøtte arbejdet med at udvikle elektroniske mødeformer.
- Udvikle uddannelses tilbud i socialistisk teori, som kan give medlemmerne redskaber til at analysere samfundets udvikling og argumentere for socialismen.

Det er desuden en selvstændig opgave i det kommende år at udvikle en strategi for, hvordan vi forankrer os bedre blandt den brede arbejderklasse uden for de større byer. Det kræver et langt sejt træk, hvor det organisatoriske og politiske arbejde i de mindre byer og landdistrikter styrkes.

Hovedbestyrelsen får i det kommende år til opgave at udarbejde et oplæg til en strategi for det arbejde.

Herudover får hovedbestyrelsen til opgave at forberede den videre debat om udviklingen af vores organisation til årsmødet 2021.

Endelig er det vigtigt, at hovedbestyrelsen lever op til sin vedtægtsbestemte opgave som den øverste politiske ledelse mellem årsmøderne. Dette kræver, at folketingsgruppen åbent fremlægger eventuelle uenigheder før vigtige forlig indgås.

5: SAMARBEJDE MED SOCIALISTISKE UNGE

Det ungdomspolitiske arbejde

Enhedslisten har et påtrængende behov for at tiltrække og organisere flere unge. Det er en løbende opgave for alle af-

delinger, udvalg og netværk, ligesom det skal være et særligt fokuspunkt ved opstilling af kandidater til folketing, kommuner og regioner. Det er også vigtigt at opsøge samarbejde med de unge socialister, der har organiseret sig i et selvstændigt ungdomsarbejde. I den forbindelse konstaterer årsmødet, at der efter dannelsen af Rød Grøn Ungdom nu er to ungdomsorganisationer, der ønsker et tæt samarbejde med Enhedslisten, nemlig SUF og RGU. Et samarbejde med de to ungdomsorganisationer vil kunne styrke det ungdomspolitiske arbejde på venstrefløjen og i Enhedslisten og sikre, at flere unge bliver aktive i Enhedslistens lokalafdelinger, udvalg og andre aktiviteter, ligesom det vil kunne styrke Enhedslisten ved valg til folketing, kommuner og regioner. Samarbejdet kan have form af fælles brede aktiviteter for unge, som Demokratiet Dag, skolevalg, ungdomsfestival, uddannelse af unge debattører, og samarbejde i fagbevægelsen, klimabevægelsen og elev- og studenterbevægelsen m.m. Vi håber dog, at de to organisationer på længere sigt kan samles til en, men det er en beslutning, som kun ligger i RGU og SUF.

På den baggrund vedtager årsmødet følgende:

- Samarbejdsaftalen med SUF fortsætter
- Hovedbestyrelsen får til opgave at forhandle og om muligt at indgå en samarbejdsaftale med RGU
- Hovedbestyrelsen får til opgave, i dialog med begge ungdomsorganisationer at udvikle gode rammer for et frugtbart samarbejde mellem Enhedslisten og de to ungdomsorganisationer.

6: SAMARBEJDE MED VENSTRE-FLØJEN I ANDRE LANDE

Krisen er global, og det er svaret også. Hovedbestyrelsen får til opgave at tage initiativer, der kan styrke samarbejdet med partier og bevægelser i andre lande, der vil samme vej ud af krisen som Enhedslisten. Der skal især tages initiativ til et tættere samarbejde med vores søsterpartier i Norden og i Rigsfællesskabet, med henblik på at udvikle en fælles strategi over for krisen, og et praktisk samarbejde parlamentarisk, organisatorisk og i forhold til de folkelige bevægelser.

7: PROGRAMMATISK ARBEJDE

Årsmødet 2019 besluttede, at årsmødet i 2021 skal tage stilling til tre store programmatiske spørgsmål: Et boligpolitisk program, en revision af EU-programmet og en stillingtagen til borgerløn. Hovedbestyrelsen finder, at det sprænger rammerne for årsmødet i 2021, som både skal fortsætte diskussionen om Enhedslistens udvikling og sætte fokus på kommune og regionsvalget i efteråret 2021.

Årsmødet ændrer derfor rækkefølgen, således at boligpolitisk program behandles på årsmødet i 2021, mens revision af EU-program og spørgsmålet om borgerløn behandles i 2022.

Der igangsættes i 2020 et arbejde med at udarbejde et Handicappolitisk delprogram.

SOCIALISTISK UNGDOMSFRONTS LANDSMØDE

Landsmødet er et af vores to årlige stormøder, som udgør SUFs højeste demokratiske myndighed.

VILKÅR FOR UNGDOMSARBEJDET SUF - Socialistisk Ungdomsfront

Det var en stor fornøjelse, at vi endelig kunne få lov til at afvikle vores Landsmøde, som blev udskudt i foråret. Landsmødet blev afholdt på Tarup Skole i Odense.

Efter gennemlæsning af kompendier blev det tydeligt, at vores Landsmøde i år skulle tage en række store beslutninger. Vi diskuterede blandt andet navneskift, vedtagelse af et nyt principprogram samt forskellige politiske udtalelser.

Diskussionerne og overvejelserne omkring navneskift og et nyt principprogram førte til, at ord som fornyelsesproces og nytænkning blev nævnt i jævn strøm. Tanker og overvejelser, som førte os i retning af nogle eksistentielle overvejelser. Hvem vil vi være i et politisk landskab i evig forandring, og hvordan skal vi flyttes os og agere for at tilpasse os det nye politiske landskab? Nogle af budene på nye navne, som understreger vores overvejelser og tanker omkring fremtiden, var blandt andet Enhedslistens Unge og REBEL. Skulle vi søge nye græsgange i form af Enhedslistens Unge eller skulle vi søge tilbage til vores rødder med REBEL?

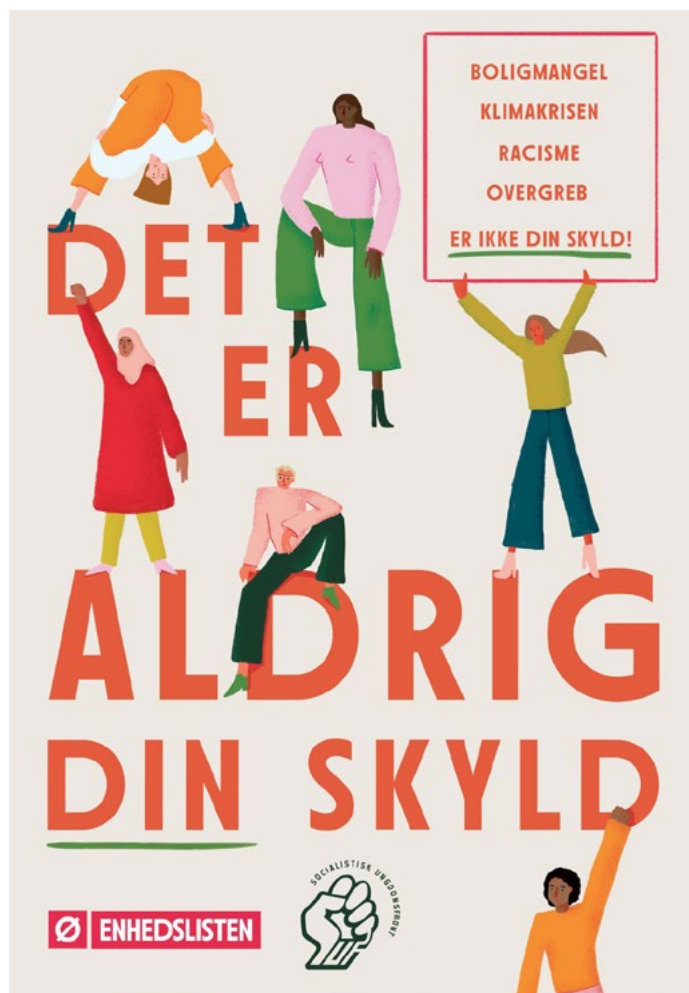
Stormøder kan være en forvirrende

og kompliceret størrelse, især når man er ung. Derfor brugte vi meget tid på at have helt styr på formaliteter og procedure for at sikre, at alle var med og forstod, hvordan f.eks. sideordnede afstemninger fungerer. Vi skylder også en stor tak til vores stærke hold af dirigenter, som holdt styr på den opmærksomme og nysgerrige sal.

Selvfølger fyldte Corona også. Og vi havde mange overvejelser omkring, hvordan vi kunne gennemføre et sikkert og trygt Landsmøde. Ledelsen vedtog en række Corona-retningslinjer, som sikrede, at mødet blev gennemført forsvarligt. Fra fremvisning af en negativ corona test, til mundbind, til spandevise af håndsprit.

Det kan være svært at navigere i en corona-verden, hvor alle kan have forskellige personlige grænser og udfordringer. Men det lykkedes, i et vist omfang, og vi tilbød naturligvis også muligheden for at deltage digitalt.

Ud over vores politiske diskussioner fik vi også besøg af en række super seje organisationer, som holdt oplæg og workshops. Ibrahim fra Almen Modstand holdt et oplæg om ghettoloven, WOLT Workers Group holdt en workshop med fokus på aktivering og organisering i fagbevægelsen og andre bevægelser. Fridays For Future havde også forberedt et mega sejt oplæg om klimakrisen og deres arbejde. Alle tre oplæg blev mødt med store klapsalver fra salen. Vi takker for jeres tid og håber at se jer igen til næste år.

Ny politik blev sat i verden og gammel politik blev genopfrisket. Vi vedtog to nye udtalelser: "Kapitalisme er virusen" og "Kæmp for klimaet: Stop Baltic Pipe". Begge kan findes på vores hjemmeside, som også har fået en lækker opdatering.

Ny politik blev sat i verden og gammel politik blev genopfrisket. Vi vedtog to nye udtalelser: "Kapitalisme er virusen" og "Kæmp for klimaet: Stop Baltic Pipe". Begge kan findes på vores hjemmeside, som også har fået en lækker opdatering. Samtidig fik vi vedtaget en udtalelse omkring Rød-Grøn Ungdom, som ligeledes kan findes på vores hjemmeside: Ungdomsfront.dk

SUF favner bredt. Derfor skal der være plads til alle. Både flertallet, som stemte imod en navneændring, men også dem som stemte for. Om vi hedder REBEL, Enhedslistens Unge, Rød-Grøn Arbejderpolitik eller Socialistisk UngdomsFront står en ting klart: Vi holder fast og kæmper videre. Sammen har vi en verden at vinde!

Landsmødet blev afholdt
15. oktober til 18. oktober 2020.

MORDBRANDEN PÅ SCANDINAVIAN STAR

NY UNDERSØGELSE PÅ VEJ

Mikael Hertoft, Rød+Grøn

For snart 31 år siden brød Scandinavian Star i brand på vej fra Oslo til Frederikshavn. Kort efter midnat til den 7. april 1990 slog de første flammer op på passagerfærgen. 159 mennesker omkom i de påsatte brande. Den eller de skyldige er aldrig blevet fundet, og der var store problemer med politiets efterforskning. Men nu forhandler Folketinget om at iværksætte en ny undersøgelse af forløbet og politiets opklaringsarbejde.

Rød+Grøn har talt med Enhedslistens 'Scandinavian Star-ordfører' Søren Søndergaard, som er initiativtager til en forespørgselsdebat, der vil finde sted i begyndelsen af det nye år.

Hvad er problemet med Scandinavian Star-efterforskningen?

– Vi står med en påsat brand, som udviklede sig til mordbrand på 159 men-

nesker, men de skyldige er aldrig blevet fundet.

Er det hundrede procent sikkert, at der var tale om en påsat brand?

– Ja. Faktisk var der mindst to påsatte brande. Den første var ret amatøragtig og blev hurtigt slukket af passagerer og besætning. Den anden opstod kort efter, og det var den, som dræbte de mange mennesker. Den tredje og fjerde brand indtraf, da skibet var bugseret ind til Lysekilde i Sverige, og forårsagede yderligere store materielle skader.

Du siger, at mordbranden aldrig blev undersøgt, men der er brugt tusindvis af arbejdstimer i Norge, Danmark og Sverige på en undersøgelse.

– Ja, men fra starten lavede man en uheldig opdeling af opklaringsarbejdet uden overordnet koordinering.

Norge skulle tage sig af brandårsagen, Sverige redningsarbejdet, og Danmark skulle undersøge ejer- og forsikringsforholdene og de ansvarlige for skibet, herunder sikkerheden om bord.

I Norge var der et stort pres for at finde en gerningsmand, og ret hurtigt udpegede norsk politi en dansk lastbilchauffør, der havde flere domme for ildspåsættelse. Han blev hverken formelt anklaget eller dømt, for han omkom selv i branden. Der var ingen tekniske beviser mod ham, og efterfølgende er det blevet klart, at politiets stemping af ham byggede på fejlagtige præmisser. Private efterforskere og efterladte kunne bl.a. påvise, at vidneudsagn var vendt på hovedet, hvis ikke direkte fabrikerede. I 2014 måtte norsk politi derfor trække anklagen tilbage. Men da havde man allerede spildt mange år.

Den danske undersøgelse koncentrerede sig hurtigt om, hvem der havde ansvaret for, at skibet kom ud at sejle til trods for, at det ikke var sejlk klart. De skulle også undersøge ejerforholdene. Men få timer efter branden trådte skibsreder Henrik Johansen frem og er-

klærede, at han var skibets ejer. Hans selskab havde ikke noget kontor, men henviste til hans privatadresse på Frederiksberg. Derfor fik Frederiksberg Politi ansvaret for den danske undersøgelse. En politikreds, som aldrig tidligere havde undersøgt noget, der havde med skibe at gøre. Jo, måske hvis to robåde var kollideret på søen i Frederiksberg Have.

» Det var en del af købsaftalen med Henrik Johansen, at forsikringspengene ville gå til sælgeren, hvis Johansen ikke havde betalt på et eventuelt ulykkestidspunkt. Og det var netop, hvad der skete.

Søren Søndergaard

Men Henrik Johansen var faktisk skibsreder?

– Ja, han havde ejet Vognmandsruten på Storebælt og fremviste også en slags dokumentation for, at han havde købt Scandinavian Star. Men han betalte aldrig den aftalte købesum, og dansk politi undersøgte ikke ejerforholdet nærmere. I stedet kørte sagen ved Sø- og Handelsretten og baserede sig på "Lov om Skibes Sikkerhed til Søs". En lov, der intet har med mordbrand at gøre. Sagen endte i Højesteret, hvor skibsreder Henrik Johansen, kaptajn Hugo Larsen og direktør Ole B. Hansen fik denne lovs strengeste straf, nemlig seks måneders hæfte for manglende sikkerhed. Ole B. Hansen gemte sig i Spanien til straffen blev forældet og afsonede aldrig.

Hvad var motivet?

– Det var en del af købsaftalen med Henrik Johansen, at forsikringspengene ville gå til sælgeren, hvis Johansen ikke havde betalt på et eventuelt ulykkestidspunkt. Og det var netop, hvad der skete. Forsikringen blev udbetalt til selskabet SeaEscape, regi-

streret i Bahamas. Skibet havde tidligere sejlet som et flydende kasino, der med udgangspunkt i Florida sejlede uden for USA's søterritorium. Der havde skibet været ramt af flere brande, som udløste forsikringssummer. Skibet var da også i de amerikanske myndigheders søgelys, og derfor var det måske ganske bejligt, at det blev afskibet til Skandinavien.

Det er også kommet frem, at skibet kort før branden blev solgt to gange med 18 minutters mellemrum. Her blev salgsprisen mere end fordoblet fra 10,3 til 21,7 millioner dollars! En tilsvarende fordobling skete med forsikringssummen, i øvrigt uden en besigtigelse af skibet.

Her er svigtet i efterforskningen ekstremt tydeligt. Hvis en kvinde dør i en mystisk ulykke kort efter, at hendes mand har tegnet hende en livsforsikring på 5 millioner kroner, så vil selv den mest utrænede kriminalbetjent undersøge det nærmere. For her er et muligt motiv. Det er ikke sikkert, at han har slået hende ihjel, men det skal selvfølgelig undersøges.

Hvordan kunne Henrik Johansen være ejeren, hvis han ikke fik forsikringspengene?

Ja, det er et rigtigt godt spørgsmål. Og dem er der mange af, som ikke er undersøgt. Man kan sikkert selv konstruere et scenarium, som får en masse ting til at falde på plads og giver svar på uafklarede spørgsmål. Men det er jo ikke noget, vi som privatpersoner eller politikere kan bevise. Det kræver en efterforskning,

» Hvis en kvinde dør i en mystisk ulykke kort efter, at hendes mand har tegnet hende en livsforsikring på 5 millioner kroner, så vil selv den mest utrænede kriminalbetjent undersøge det nærmere.

Søren Søndergaard

som politiet må foretage. For nylig måtte Justitsminister Nick Hækkerup i et svar til mig erkende, at politiet aldrig har foretaget den undersøgelse. Det må så ske nu.

Hvor længe har du beskæftiget dig med Scandinavian Star?

– For alvor siden 1997, hvor jeg var ordfører for Enhedslisten under en forespørgselsdebat i Folketinget. Sagen havde vakt stor opmærksomhed, og matrosen Tommy Dinesen fra SF havde gjort meget for at få den belyst. Men fra den dag havde jeg en følelse af, at noget var helt galt. Siden har jeg fulgt sagen tæt. Også i de mange år, hvor jeg ikke var medlem af Folketinget. Det har ikke været nogen udelt fornøjelse. Myndighederne har løjet, fordrejet og fortiet oplysninger i over tredive år. Skurken er ikke så meget den enkelte embedsmand, men man har bygget videre på de første undladelsessynder og så langsomt spundet sig ind et net af mere og mere absurde – og uholdbare – udlægninger.

Men nu er der en åbning?

– Ja. Enhedslisten har taget initiativ til en forespørgselsdebat, som har fået opbakning fra Socialdemokratiet, DF, Det Radikale Venstre, SF, Alternativet og Nye Borgerlige. Den gennemføres engang i det nye år. Samtidig har Justitsminister Nick Hækkerup åbnet en

» Jeg tror, der er kommet en ny generation af politikere, som ikke er syltet ind i sagen på samme måder som de gamle, så der er endelig en chance for at få den efterforskning, som aldrig har fundet sted.

Søren Søndergaard

dør på klem for en ny undersøgelse. Det skal vi forhandle om de kommende måneder. For Enhedslisten er det helt afgørende, at det bliver en reel efterforskning, som foretages af politiet med ret til at afhøre vidner under strafansvar og til at være i kontakt med myndigheder i udlandet.

Jeg tror, der er kommet en ny generation af politikere, som ikke er syltet ind i sagen på samme måder som de gamle, så der er endelig en chance for at få den efterforskning, som aldrig har fundet sted – også selvom det selvfølgelig er blevet sværere efter så mange år.

Hvorfor er det vigtigt?

– For de tusinder af overlevende og efterladte pårørende til de 159 ofre er mordbranden på Scandinavian Star et åbent sår, som aldrig er helet. Men også for et retssamfund som det danske er det en skandale, at en forbrydelse af den størrelse aldrig er blevet undersøgt til bunds. Det må ske nu. Det er på høje tid.

ÅLEGRÆS, STEN OG MINDRE KVÆLSTOF

HAVMILJØ

Rasmus Vestergaard Madsen, økologisk Landmand, spidskandidat i Syd- og Sønderjylland

De danske farvande lider pga. årtiers forurening fra landbrug og industri, systematisk fjernelse af sten og overfiskeri med ødelæggende bundtrawl. Der er brug for, at vi sætter naturen først, hvis vi igen skal opleve det mangfoldige liv, som havet kan indeholde.

Derfor har flere afdelinger sat fokus på havets elendige tilstand. Særligt omkring Lillebælt har man siden branden på Dangødnings fabrik i Fredericia arbejdet for en genopretning af hav-

miljøet. Her beretter lokale dykkere og fiskere om en havbund, der lugter surt af svovl, og hvor der stort set kun fanges krabber. Begge dele er tegn på sammenbrud i det marine økosystem.

Havet er for længe blevet brugt som skraldespand og udsat for massiv rovdrift. Ikke et eneste dansk havområde lever i dag op til EU's mål om god miljøtilstand, ligesom Danmark indtager en trist tredjeplads ift. overfiskeri.

Hovedsynderen er landbruget

Danmark er det mest intensivt dyrkede land i verden. Det har store konsekvenser for havmiljøet. For når 61 % af jorden er under plov, og store mængder gylle og kunstgødning tilføres, er resultatet en enorm næringsstofudvaskning til havmiljøet. Det skaber grobund for algevækst, uklart vand og iltsvind. I 2019 var den samlede udvaskning på 59.000 tons kvælstof. Heraf stod landbruget for 90 %. Det er den højeste udledning målt

i 12 år. På grund af fodslæbende politikere er der fortsat lang til målet i EU's vandrammedirektiv om 'God Økologisk Standard' på 42.000 tons kvælstof.

Under overfladen gror algerne

Kvælstof og fosfor giver gode vækstbetingelser for alger. Algerne gør vandet grødet og uklart, hvilket mindsker sigtbarheden i vandet og forringer livsgrundlaget for bl.a. ålegræs. Iltsvind opstår, når algerne dør. I deres forrådnelsesproces skal der bruges ilt. Det hentes fra vandet, som derved tømmes for ilt, og man vil kunne opleve gispende og døde fisk ved vandkanten. Hvis vandet tømmes helt for ilt, kan der indtræffe en såkaldt bundvending, hvor bunden 'løser sig' og der frigives giftigt metan og svovlbrinte, som slår alt liv ihjel.

Stenene skal tilbage

De sidste 100 år er der blevet fisket sten i havene omkring Danmark til

» Iltsvind opstår, når algerne dør. I deres forrådnelsesproces skal der bruges ilt. Det hentes fra vandet, som derved tømmes for ilt, og man vil kunne opleve gispende og døde fisk ved vandkanten.

» Der er stort set ikke et havområde i Danmark, hvor naturen har førsteprioritet. Havet har brug for ro og plads til at naturen kan udfolde sig.

byggeri. Stenene er sammen med ålegræs afgørende gemme- og fødesteder for livet i havet. At havet er blevet tømt for sten, har samtidig gjort intensivering af fiskeri med bundtrawl nemmere. Bundtrawl er fiskeri med kæder på havbunden, som ødelægger alt på sin vej. I dag er det stort set alle havområder, som 'harves' over mindst en gang om året.

I Alssund har man gendudlagt stenrev, og de nyeste opmålinger viser en 100-dobling af torskeynglen, og i Kolding har man bedt borgerne om at aflevere sten, som igen skal dumpes ud i Lillebælt. Det kan andre kommuner sagtens efterligne.

Hvad skal der til?

Der er stort set ikke et havområde i Danmark, hvor naturen har førsteprioritet. Havet har brug for ro og plads til, at naturen kan udfolde sig. Forureningen fra landbruget skal stoppes, og der skal afsættes midler til udplantning af ålegræs samt genopretning af stenrev og muslingebanker. I den grønne omstilling må vi ikke glemme havet. Et sundt havmiljø rummer samtidig et stort uforløst potentiale i at fastholde liv og skabe nye arbejdspladser langs havet i landdistrikterne inden for bæredygtigt fiskeri, turisme og oplevelser.

Enhedslistens Helene Appel og Rasmus Vestergaard Madsen har mange forslag til, hvordan vi forbedrer vores syge havmiljø.

HVAD ER DET NU MED DET DER ÅLEGRÆS?

Ålegræsset er en central indikator for vandkvaliteten. Det er det dels fordi, vi har over 100 år gamle optegnelser, altså fra før det for alvor tog fart med massiv forurening og overgødskning i 1950'erne og 60'erne. Men også fordi ålegræs kræver klart vand for at kunne gro. Ålegræsset er et afgørende levested for fisk, muslinger, krabber og er samtidig føde for svaner og andre andefugle. I Vejle Fjord er kommunen begyndt at gendudplante ålegræs, som ellers var forsvundet fra fjorden. Her ser man allerede nu et voksende liv.

ENHEDSLISTEN VIL:

- Sikre urørte naturzoner i 30% af havet i 2030
- Begrænse landbrugets forurening og sikre opnåelse af "god økologisk tilstand" i senest 2027
- Forbyde bundtrawl
- Sikre genoprettelsesplan for alle havets naturtyper
- Forbud mod forurenende havbrug
- Omgående stop for overfiskeri i hele Danmark
- Afsætte penge til ålegræs, stenrev og muslingebanker

Læs videre her:

enhedslisten.dk/wp-content/uploads/2019/05/Fra-naturkrise-til-vild-og-rig-natur_Enhedslisten-plan-for-genopretning....pdf

GIDSEL ELLER TJOJANSK HEST

SELSKABSBESTYRELSEN

Karina Vestergård Madsen

Jeg repræsenterer Borgerrepræsentationen i HOFORs bestyrelse. Der kan man stille sig selv to grundlæggende spørgsmål:

- Skal vi overhovedet sidde i de store kommunale selskaber, hvor bestyrelsesmedlemmer er underlagt tavshedspligt og en ejerstrategi, som vi ikke nødvendigvis er enige i, men nemt kan blive taget til indtægt for.
- Kan man som enligt bestyrelsesmedlem overhovedet gøre en forskel?

Meget foregår bag lukkede døre, og tavshedspligten gør, at man ofte hverken kan fortælle Enhedslistens medlemmer eller borgerne om sejre og udfordringer. Alligevel mener jeg, at jeg har gjort en forskel, både hvad angår det politiske handlerum og åbenhed og fx bæredygtighed, arbejdsmiljø og social dumping.

I BR stiller vi forslag, der gør byen mere lige og bæredygtig. Men kan vi det i de kommunalt ejede selskaber?

Et emne, jeg har taget op i HOFORs bestyrelse, er brugen af biomasse. Det blev aktuelt i forbindelse med i brugtagelse af BIO4, der er HOFORs nye fjernvarmeanlæg, som erstatter de kulfyrede og skal sikre en grønnere energiforsyning.

Tavshedsens lov

Brug af biomasse erstatter på den ene side kul, men forudsætter på den anden side, at naturlig skov omdannes til plantage, hvilket har en negativ indvirkning på biodiversitet. Samtidig er efterspørgslen på biomasse steget markant de seneste år. Derfor importerer HOFOR træflis fra Brasilien. Selvom HOFOR pålagde bestyrelsen tavshedspligt om indkøbet, kom det frem i pressen. Det var held i uheld, for det er afgørende for den politiske proces, at der er åbenhed om HOFORs miljøstrategi.

Som bestyrelsesmedlem er man opmærksom på inhabilitet og personligt erstatningsansvar. Det kan gøre, at man holder sig tilbage i konkrete sager, og det bruger selskaberne til at af-

» Som BR-medlemmer skal vi stille forslag, der trækker byen i en mere lige og bæredygtig retning. Men kan vi det i de kommunalt ejede selskaber?

holde bestyrelsesmedlemmer fra at stille politiske forslag og deltage i den offentlige debat.

Men man kan mere, end man typisk bliver fortalt, når man indtræder i en bestyrelse. Derfor skal vi klædes godt på til arbejdet, så vi ikke accepterer flere begrænsninger, end juraen foreskriver.

Hvor går grænsen for åbenhed?

Jeg havde rejst spørgsmålet om biomasse på et bestyrelsesmøde i HOFOR d. 22. september. Efter drøftelsen sendte bestyrelsesformand Leo Larsen direktionen ud af lokalet og læste en tekst op, som han bad om at få ført til referat. Han konstaterede, at både socialdemokraten Markus Vesterager og jeg på BR-mødet torsdag d. 17. september havde været inhabile under behandling af et forslag om udfasning af biomasse, og at jeg kunne blive pålagt et erstatningsansvar på op til 3 mia. for at stemme for. Socialdemokratiet havde stemt imod.

Herefter fulgte en belæring om, hvordan jeg skulle agere fremover, hvis jeg ville blive siddende i bestyrelsen. Det var formandens magtdemonstration.

Jeg var imidlertid sikker på, at jeg hverken var inhabil eller kunne pålægges erstatningsansvar. Jeg tog kontakt til BRs sekretariat og Økonomiforvaltningens juridiske afdeling, for det er dem, der træffer den afgørelse.

Jeg har nu fået begge indsatsers skriftlige ord for, at jeg hverken var inhabil eller kunne pålægges personligt erstatningsansvar. På bestyrelsesmødet i HOFOR d. 24. november satte jeg det på dagsorden, så bestyrelse får at vide, hvor grænsen i hvert fald ikke går, og for at få formanden til at anerkende, at han tog fejl.

» Meget foregår bag lukkede døre, og tavshedspligten gør, at man ofte hverken kan fortælle Enhedslistens medlemmer eller borgerne om sejre og udfordringer.

Montage: Enhedslisten Grafisk
Illustration: iStck

Bolivias nye præsident. Luis Arce. Foto: OECD Development Centre (CC BY-NC-ND 2.0)

DE RØDE FÅR EN NY CHANCE I BOLIVIA

DEMOKRATI I LATINAMERIKA

Jens Peter Kaj Jensen, Rød+Grøn

Den 18. oktober var der parlaments- og præsidentvalg i Bolivia. Den 57-årige Luis Arce fra ekspræsident Evo Morales' venstrefløjsparti, MAS, blev valgt som landets nye præsident. Dagen efter anerkendte hans stærkeste modkandidat, Carlos Mesa fra centrum-venstre partiet CC, sit nederlag.

Mesas kandidatur blev ellers bakket op af den højreorienterede overgangsregering, fordi deres egen kandidat, den ikke-valgte præsident Jeanine Áñez, trak sit kandidatur, da mållinjerne viste, at hun ikke var i nærheden af Arce og Mesa. Også hun anerkendte hurtigt Luis Arces sejr.

Bolivia satte national rekord med en valgdeltagelse på 88,4 %, og MAS fik 55,1 % af stemmerne. Det gav en margin på 26,3 procentpoint ned til Carlos Mesas parti, som fik 28,8 %. Den klare afgørelse betød dog ikke, at valget slap for dramatiske efterspil. Få dage efter blev minearbejdernes leder Orlando Gutierrez overfaldet og døde senere af sine kvæstelser. Minearbejdernes fagforening anklager de såkaldte 'Pititas' for drabet.

Pititas er en højreekstrem bevægelse, som spillede en stor rolle i kuppet mod MAS-regeringen i 2019. Den

dræbte 36-årige fagforeningsformand var en vigtig figur i fagbevægelsens protester mod Jeanine Áñez' kupregime, der kom til magten i november 2019. Da MAS blev udråbt som valgets vinder i 2019, blev resultatet afvist af den samlede højrefløj i landet under henvisning til uregelmæssigheder indrapporteret af internationale valgobservatører.

Højrefløjen iværksatte omfattende voldelige protester, som førte til, at militæret pressede Morales til at træde tilbage. Jeanine Áñez var anden viceformand for parlamentet og kun nummer fem i det forfatningsmæssige magthierarki, men erklærede sig ikke desto mindre for ny præsident og fik straks militærets og USAs opbakning.

Evo Morales var ikke uden skyld i det kup, som satte ham fra magten i 2019. Han insisterede på at stille op til en fjerde valgperiode, hvilket præsidenten ifølge Bolivias forfatning ikke kan. De har en rotationsregel, som kan sammenlignes med den, Enhedslisten praktiserer over for sine fuldtidspolitikere, og Morales' forsøg på at omgå forfatningen er en vigtig påmindelse om, at selv i udgangspunktet demokratisk indstillede ledere kan have svært ved at slippe magten.

Nu har venstrefløjen fået en ny chance.

HVAD NU LABOUR?

SPLITTELSE I ARBEJDERPARTIET

Ingrid Stage, tidligere formand for Dansk Magisterforening og gæst hos Labour

Labour tabte valget i 2019 stort. 32% af stemmerne er jo slet ikke en udradering, men valgsystemet gav de konservative et kæmpeflertal i parlamentet.

Skyldtes nederlaget mistillid til formand Corbyn? De uklare signaler om Brexit? Eller måske snarere absurde påstande om udbredt antisemitisme i Labour? Personhætz af værste skuffe i og uden for Labour betød, at Corbyn måtte gå.

Nyvalgte Keir Starmer lovede at leve op til Labours valgmanifest, som er et fundamentalt opgør med de sidste 40 års hårde økonomiske politik. Den vigtige infrastruktur skal tilbage i offentligt regi, som undersøgelser viser, at et stort flertal af briterne støtter.

Men Starmer er i stedet i færd med at marginalisere eller decideret udradere Labours venstrefløj, inklusive Corbyn selv. Selv om Labour står til fremgang, vokser utilfredsheden blandt menige medlemmer, græsrodde og fagforeninger. Hvad står Starmers Labour egentlig for andet end en blegere udgave af Johnsons konservative? Mange håber på et reelt opgør med den neoliberale økonomiske politik, men Starmer synes stærkt på vej tilbage til Blairs version af Labour. Hvis han ikke sadler om, er jeg bange for, at Labour knækker.

Jeremy Corbyn graffiti i Camden.

Foto: Duncan C (CC BY-NC 2.0)

AUTORITÆRE OG ANTIDEMOKRATISKE KRÆFTER HAR FRIT SPIL

Et land skal leve op til både markedsmæssige, økonomiske, demokratiske og menneskerettighedsmæssige kriterier for at blive optaget i EU. Men hvilke kriterier vejer tungest, når først man er sluppet ind i de riges klub?

MENNESKERETTIGHEDER I EU

Christian Jacobsen, EU-medarbejder

Et land kan ikke komme med i EU uden at leve op til grundlæggende standarder for retsstat og demokrati. Men det har vist sig, at landene efterfølgende kan slå ind på en autoritær kurs, uden at det får konsekvenser.

Ungarns regeringsleder, Viktor Orbán, og formanden for det polske Lov & Retfærdighedsparti, Jaroslaw Kaczynski, har krammet på EU. Begge lande er på en autoritær, antidemokratisk kurs: Domstole politiseres, kritisk journalistik

DE TRE KØBENHAVNSKRITERIER

1. Det politiske kriterium: Landet skal have stabile institutioner, der sikrer demokrati, retsstat, menneskerettigheder og respekt for og beskyttelse af mindretal.
2. Det økonomiske kriterium: Landet skal have en fungerende markedsøkonomi og kunne klare konkurrencepresset og markedskræfterne inden for EU.
3. Kriteriet om overtagelse af EU's samlede regelværk, 'acquis communautaire': Landet skal kunne påtage sig de forpligtelser, der følger af et medlemskab, herunder målet om en politisk, økonomisk og monetær union.

er strafbart, demokratiske institutioner er under pres og LGBT+-personers rettigheder indskrænkes.

Og hvad gør EU?

Ikke det store. Der mangler både institutionelle værktøjer til at modsætte sig udviklingen og politisk vilje fra EU-toppen til for alvor at turde trodse Orbán og Kaczynski. Det har vist sig, at man inden for EU ikke har praktisk anvendelige sanktionsmuligheder over

for lande, der ikke lever op til grundlæggende demokratiske og retsstatmæssige principper.

Københavnskriterierne er kommet til kort

I 1993 blev de daværende 15 medlemmer af EU, herunder Danmark, enige om de såkaldte Københavnskriterier. Kriterierne beskriver, hvad et nyt medlem skal leve op til for at komme med

Pride parade i Bruxelles, Belgien i 2018. Der er stadig meget at kæmpe for.

Foto: iStock

HVERT SEKUND FORSVINDER EN SYGEPLEJERSKES ÅRSLØN

i EU. Det første, og vigtigste, Københavnskriterium er: "Det politiske kriterium: Landet skal have stabile institutioner, der sikrer demokrati, retsstat, menneskerettigheder og respekt for og beskyttelse af mindretal."

Københavnskriterierne skal således sikre, at medlemmer lever op til demokratiske standarder og retsstatsprincipper inden tiltrædelsen. Udviklingen i Polen og Ungarn har dog vist, at kriterierne ikke er bindende. Ganske vist skriver tiltrædende lande under på, at de vil leve op et EU's fælles regelsæt og traktatgrundlag, men der er desværre ikke bygget effektive sanktionsmuligheder ind i traktaten.

De varmeste tiltrædelseskandidater er lige nu Albanien og Nordmakedonien. I relation til deres tiltrædelse har der været fokus på det politiske Københavnskriterium, efter at man har set, hvad Ungarn og Polen kan komme af sted med inden for EU. Men så længe kriterierne ikke er bindende også efter tiltrædelse, har de ikke den store værdi.

Vend traktaten på hovedet

Enhedslisten ser ikke udvikling som holdbar.

Danmark betaler hvert år enorme summer til EU og blandt de lande, der modtager mest i EU-støtte, er netop Ungarn og Polen. Det er uacceptabelt, at vores skattekrone finansierer regeringer, der ikke har respekt for grundlæggende retsstatsprincipper og menneskerettigheder.

"EU-dom efter EU-dom har slået fast, at medlemslandene er forpligtet til at sætte hensynet til markedet over alle andre hensyn." Udtaler Enhedslistens EU-ordfører, Søren Søndergaard. "Men når det kommer til overholdelse af grundlæggende menneskerettigheder og retsstatsprincipper, er EU anderledes vag."

Han fortsætter: "Vi skal have vendt traktaten på hovedet. Demokrati, menneskerettigheder og overholdelse af retsstatsprincipper, bør være kernen i et europæisk samarbejde, ikke markedet."

En banebrydende undersøgelse fra Tax Justice Network vise nu, hvor stort problemet med skattely er. Covid-19 udstiller den sociale ulighed, skattely medfører, og Enhedslisten stiller strikse krav om øjeblikkelig handling.

SKATTELY

Frederik W. Kronborg, Rød+Grøn

Tax Justice Networks arbejde viser, hvordan der på verdensplan sendes over 2.672 milliarder kroner direkte i skattely årligt. Det svarer til, at 34 millioner sygeplejerskers årsløn forsvinder ud i skattely.

Det er desværre ikke et nyt problem, men en fortsættelse af den generelle tendens til, at de rigeste i verden stadig oftere overfører ekstreme beløb fra fællesskaberne og direkte ud til sig selv.

Rige lande straffer fattige lande

I verdens fattigste lande fremgår det af rapporten, at der skattesvindles for beløb svarende til 52 % af landenes samlede sundhedsudgifter.

Det sker samtidig med, at verdens rigeste lande er ansvarlige for 92 % af verdens skattetab. Det betyder, at der på verdensplan forsvinder 2.622 milliarder kroner, som ellers skulle beskattes til gavn for bl.a. velfærd, sundhed og grøn omstilling.

Kigger man på G20-landene alene, er de ansvarlige for 26,7 % af det samlede skattetab.

Alex Cobham, chefen for Tax Justice Network udtaler:

– Et globalt skattesystem, der mister over 427 milliarder dollars om året er et ødelagt system. ... Efter pres fra virksomhedsgiganter og skattelylande som Holland og UK har vores regering programmeret det globale skattesystem til at prioritere ønskerne fra de rigeste virksomheder og individer over behovet hos alle andre. Pandemien har afsløret de alvorlige omkostninger ved at gøre skattepolitik til et redskab til at

forkæle skattesnydere i stedet for at beskytte folks velfærd.

I EU har man indført en sortliste, der skal bruges som værktøj til at undgå, at midler fra EU og medlemslandene ender i skattely. Problemet er, at landene på listen kun står for 2 % af det globale skattetab. Senest har EU fjernet Caymanøerne fra sin egen liste.

De 2 % står i skarp kontrast til, at EU-lande selv står for 36 % af de samlede globale midler, der ender i skattely.

At også EU-lande giver skattely er ikke nyt, og desværre bekræfter tallene fra undersøgelsen, at problemet med EU-skattely er tiltagende.

På tide med politisk handling

I EU-Parlamentet mener Enhedslistens Nikolaj Villumsen, at handling er på høje tid:

– Det er et kæmpe problem, at multinationale selskaber og udspekulerede individer fortsat frit og uden problemer kan udføre skattesvindler for så ekstreme summer, som undersøgelsen her beviser. Det viser entydigt, at det er på tide, de alt for mange huller i EU's lovgivning lukkes.

Konkret foreslår Nikolaj Villumsen:

– Det er først og fremmest vigtigt, at EU anerkender, at EU-lande i dag agerer som skattely. Med den anerkendelse må vi politisk følge op med at ændre sortlisten sådan, at også EU-lande kan komme på. Det vil betyde, at Danmark kan holde udgifter væk fra selskaber, der agerer fra EU-skattely. Altså kan vi sikre, at penge tjent i Danmark også beskattes efter danske regler.

– Dette vil være et brud med, hvordan det indre marked i dag er organiseret, men er helt afgørende for rent faktisk at gøre noget ved problemerne med skattely inden for EU's egne grænser.

Men det er ikke nok at vente på, at holdningerne i glaspaladserne i Bruxelles skifter.

– Mest afgørende lige nu er, at Danmark går forrest og indfører sin egen nationale sortliste. Dette er fuldt ud muligt inden for reglerne i dag, og vi mangler kun den politiske vilje fra den socialdemokratiske regering.

 På verdensplan forsvinder 2.622 milliarder kroner, som ellers skulle beskattes til gavn for bl.a. velfærd, sundhed og grøn omstilling.

KANDIDATVALG I REGIONERNE

REGIONSRÅDSVALG

Eva Aabyen Hyllegaard, kommunikationsmedarbejder i Enhedslisten

Den 16. november 2021 er der valg til landets fem regionsråd. I Enhedslisten er vi i fuld gang med at vælge, hvem der skal stå øverst på vores lister.

Kandidaterne stiller op på partiliste, hvilket betyder, at kandidaterne er opstillet i prioriteret rækkefølge. Som kandidat skal man altså ikke føre intern valgkamp mod sine egne partikammerater.

Ny spidskandidat i Syd

I Region Syddanmark valgte de deres top 4 til Regionsrådet den 12. september til "Enhedslistedag". Nummer fire har imidlertid efterfølgende trukket sit kandidatur, så nu arbejdes der på at finde en ny.

Lars Mogensen er fra Esbjerg og arbejder som IT-udvikler. Han sidder i Enhedslistens regionsbestyrelse og er pt. valgt som regionsrådsmedlem.

Martin Schmidt Konradsen er fra Odense og arbejder som landbrugsrådgiver, han er kasserer hos Enhedslisten Syddanmark og er folketingskandidat i Sønderborg.

Vibeke Sypli Enrum er fra Svendborg. Hun er 72 år og har derfor valgt at

Foto: Marianne Pacbrada

genopstille som nr. 3, efter at have været spidskandidat og regionsrådsmedlem siden 2014.

Erfaren spidskandidat og nye ansigter i Region Hovedstaden

Enhedslisten Region Hovedstaden har ved det årlige repræsentantskabsmøde den 21. november vedtaget de øverste otte kandidater til næste års regionsrådsvalg.

Marianne Frederik har siddet i Regionsrådet siden 2014 og var også spids-

KANDIDATERNE FRA REGION HOVEDSTADEN

1. MARIANNE FREDERIK
2. EMILIE HAUG RASCH
3. TORMOD OLSEN
4. ANNIE HAGEL
5. GRETHE OLIVIA NIELSSON
6. ERDOGAN MERT
7. FRIDA PERNILLE GROTH RASMUSSEN
8. HELENE FORSBERG-MADSEN

KANDIDATERNE FRA REGION SYDDANMARK

1. LARS MOGENSEN
2. MARTIN SCHMIDT KONRADSEN
3. VIBEKE SYPPLI ENRUM

kandidat ved sidste regionsrådsvalg. Marianne ønsker blandt andet mere inddragelse af sundhedsfaglige fagforeninger, patientforeninger og brugergrupper i de overordnede beslutninger.

Emilie Haug Rasch er sygeplejerske og ny på listen. Hun har været formand for Sygeplejestuderendes Landssammenslutning og vil gerne være en stærk faglig stemme i Regionsrådet.

Tormod Olsen sidder i Regionsrådet og er optaget af arbejdsmiljøet og økonomien i regionen.

Annie Hagel sidder også i Regionsrådet og arbejder blandt andet for, at gravide, fødende, forældre og børn skal have de bedste mulige betingelser i sundhedsvæsenet.

Grethe Olivia Nielsson starter i turnus som læge til januar og har en stor interesse i sundhedspolitik.

Erdogan Mert er skolelærer og vil arbejde for flere midler til psykiatrien.

Frida Pernille Groth Rasmussen blev i maj 2020 forkvinde for de Jordemoderstuderendes Råd i København og er meget optaget af bekæmpelsen af ulighed i sundhed.

Helene Forsberg-Madsen har indgående erfaring med arbejdet for at skabe bedre vilkår for samfundets udsatte på tværs af stat, region, kommuner og civilsamfund.

Vælger kandidater efter jul

I Region Midtjylland har der været afholdt urafstemning om kandidater, og den endelige liste besluttes ved repræsentantskabsmødet d. 16. januar.

Region Nordjylland satset på at lægge sig fast på en top 3 ved generalforsamlingen den 31. januar.

Region Sjælland vælger deres endelige liste ved repræsentantskabsmødet den 28. marts.

SKANDALØST UNDERSØGELSE AF FORSVARETS EFTERRETNINGSTJENESTE

SPIONAGESAGEN

Eva Flyvholm, forsvarsordfører

I Enhedslisten har vi arbejdet indædt på at få afdækket skandalerne i Forsvarets Efterretningstjeneste. Det er helt uacceptabelt, hvis FE masseovervåger danske borgere og sender oplysningerne videre til USA. Og det er en meget alvorlig kritik, der er rejst, at chefer i FE har vildledt det uafhængige tilsyn, der skulle holde øje med dem.

Derfor har vi løbende arbejdet for, at den undersøgelse, som er ved at blive sat i gang, skal være grundig, omfattende og så transparent som muligt. Det har været helt afgørende for os at sikre, at vi ikke er med til at holde hånden over nogen og ikke accepterer, at et blindt hensyn til USA begrænser vores arbejde.

Nu er vi desværre løbet ind i en de-

mokratisk blindgyde, hvor regeringen med et massivt flertal bag sig har fremlagt et forslag til en kommission, som er dybt problematisk, mangelfuld og vag. De vil udelade en række af de centrale kritikpunkter fra tilsynet herunder spørgsmål om mulig spionage. Og de vil heller ikke undersøge mulig vildledning af Folketingets kontroludvalg.

Samtidig bliver undersøgelsens kommissorium holdt hemmeligt. Det er et kæmpe demokratisk svigt. Hverken Venstre eller Socialdemokratiet vil risikere, at tidligere ministre får fletningerne i postkassen. Og de andre partier lige fra SF til DF bakker op om den tandløse undersøgelse. Det er simpelthen utroligt, at Enhedslisten er det eneste parti, der står vagt om demokrati og retssikkerhed i denne sag. Men vi kæmper videre.

STORMØDE OM SEXISME I ENHEDSLISTEN

PARTIKULTUR

Astrid Vang Hansen, Rød+Grøn

Da 322 kvinder stod frem med erklæringen "En blandt os" om sexismen og krænkelse i de politiske partier, var knap hver sjette af dem medlem af Enhedslisten. Gruppen af underskrivere fra Enhedslisten organiserede sig kort for at drøfte, hvilke initiativer der er behov for i vores parti. Her blev man enige om at indkalde til et stormøde for alle kvinder og kønsminoriteter i Enhedslisten.

Stormødet blev afholdt på zoom d. 15. nov. med 80 tilmeldte fra hele landet. Med skiftevis gruppearbejde og plenumdebat fik man dels talt om erfaringer med sexismen i partiet og dels talt om forslag til initiativer for at komme problemerne til livs. I alt blev der indsendt 22 forslag fra deltagerne på mødet og der blev valgt en arbejdsgruppe på 5 personer, der skal arbejde videre med de forskellige ideer.

Forslagene fra mødet handlede dels om undersøgelser af problemerne

med sexismen i partiet, dels om uddannelse af medlemmer og afdelinger i, hvordan sexismen kommer til udtryk, og hvordan det kan bekæmpes, dels om hvilke procedurer og retningslinjer vi skal have for at håndtere sager om krænkelse, chikane mv., og dels om hvordan vi styrker kvinder og kønsminoriteters deltagelse i partiet.

På mødet blev man også enige om at starte et netværk for kvinder og kønsminoriteter i Enhedslisten. I første omgang med udgangspunkt i facebook-gruppen "En blandt os i Ø", som du er meget velkommen til at blive en del af, hvis du er kvinde eller kønsminoritet og medlem af Enhedslisten.

EN BLANDT OS I Ø FACEBOOK-GRUPPE

Er du kvinde eller kønsminoritet og medlem af Enhedslisten? Så er du som meget velkommen til at blive en del af "En blandt os i Ø".

FotoiStock

PANDEMI OG DEMOKRATI

Sarah Glerup,
Rød+Grøn

Sarah Glerup

24. oktober · 🌐

Det er en lille smule bizart at opleve, hvordan ord som “frihed” og “demokrati” slynges ud i luften i forbindelse med det nye masketiltag.

Åbenbart er det et voldsomt indgreb i demokratiet og friheden at bede mennesker bære mundbind indendørs i offentligt tilgængelige rum.

Til gengæld syntes de samme vrede politikere (og mange af de samme vrede borgere), at det var helt fint at indføre maskeringsforbud og burkaforbud. De fandt det demokratisk at vedtage ghettopakker, der forbyder udvalgte grupper at bosætte sig frit, giver forskellig straf for samme forbrydelse afhængig af, om gerningsstedet er Rungsted eller Taastrupgård, og som endda kan føre til nedrivning af folks hjem.

De syntes også, at terrorpakker med rige overvågningsmuligheder og indskrænket forsamlingsret (da det handlede om angst for muslimer, ikke om pandemi) var super. De synes, at det er lig med frihed at indlogere bestemte folk på ubestemt tid på fx en øde ø eller pålægge gymnasielærere at undervise i særlige tegninger.

De synes, det er i orden at føre en skattegave-nedskæringspolitik, som har udløst kæmpe frihedsindskrænkninger for borgere, der er afhængige af kommunens hjælp og budget. Ældre, som ikke længere kan få hjælp til at få skiftet ble i tide. Udviklingshæmmede, som ikke kan blive fulgt uden for bostedet længere. Folk med fysisk handicap, der mister hjælpertimerne til at kunne noget som helst og således ender i isolation, der ikke stopper, når pandemien stopper.

Det er tankevækkende at se, hvordan “demokrati” og “frihed” tolkes helt vildt forskelligt alt efter, om det gælder hvide, kropskapable middelklasseborgere – eller brune, sorte, ældre, fattige og crips. Og det er ynkeligt at se borgere, der hele tiden har haft og fortsat vil have friheden til at bo, hvor de vil, købe, hvad de vil, besøge steder med trapper og søge job og gå på bar uden diskrimination og gå i seng/på lokum/i bad efter forgodtbefindende – at se dem klynke helt vildt over noget så minimalt indgribende som at skulle bære en maske i Brugsen eller bussen af hensyn til andres helbred.

Come on, privilegerede mennesker. You’re gonna live!

Hvis I har brug for tips til, hvordan man lever med indskrænket frihed, nu hvor I for allerførste gang oplever, at nogen bestemmer en lille bitte smule over jer, så ring til en asylansøger eller en krøbling eller Ane på plejehjemmet. Alternativt snup en tudekiks.

👍❤️😂 807

128 kommentarer 418 delinger

LOKALVALG OG PARTICENTRAL

Kommunal- og regionsvalget 16. november er topprioriteret i 2021. Her spiller Jeppe Lykke Rohde en vigtig rolle, for han er tovholder for styregruppen. Rød+Grøn har spurgt ham, hvordan det går med forberedelserne.

KOMMUNAL- OG REGIONSVALG

Jens Peter Kaj Jensen, Rød+Grøn

– Partiet er i gang. 28 afdelinger har valgt spidskandidater til kommunevalget, og mange er langt med det lokale valgprogram. Sidst var vi på valglisten i 85 af de 98 kommuner og i alle 5 regioner. Vi blev valgt ind i 69 kommuner og alle regioner. Det kan vi gøre mindst lige så godt i 2021.

Hvad kan partiet hjælpe med centralt fra?

– Valgkampene skal drives fra lokalt hold, men centralt arbejder vi på tiltag, som kan støtte. Der er mulighed for økonomisk hjælp til trængte afdelinger. Vi arbejder også på at træne aktivister og kandidater. Blandt andet planlægger vi et seminar i marts for de afdelingsbestyrelser, som skal føre valgkamp. I den forbindelse laver vi en aktivisthåndbog.

Hvad med kandidaterne?

– Vi arrangerer zoom-møder, hvor rutinerede lokalpolitikere fortæller, hvilke typer af kampagner de har haft succes med. Der kommer også en kandidat-håndbog.

Vil det sige, at partiet styrer valgkampen centralt fra?

– Nej, afdelingerne og regionerne skriver selv deres valggrundlag og bestemmer, hvordan de fører valgkamp. Men vi er til rådighed med ressourcer og erfaring. Vi kan fx instruere i at lave videoer, som kan deles på Internettet.

Du tænker på Facebook?

– Ja, eller Instagram og kandidaternes egne hjemmesider.

Og partiafdelingernes hjemmesider?

– Den lokale hjemmeside er vigtig i valgkampen. Som minimum bør man præsentere valgprogram og kandidater på siden.

Hvad med pjecer og plakater?

– Vi har grafiske skabeloner til valgfoldere, men også valgplakater og debilleder til Internet med et fælles Ø-design.

Hvad med selve teksten?

– Vi kan hjælpe med korrektur og med at strukturere tekster. Vi organiserer også et tolkenetværk, som kan oversætte til forskellige sprog.

Kan I også hjælpe med produktionen?

– Ja, vi samarbejder med et trykkeri, hvor vi får mængderabat.

Er der ingen landsdækkende materialer, som kan bruges af alle?

– Jo, Ø-plakater og det fælles politiske grundlag. Vi vil også lave temapjecer. Måske nogle små videoer. Men til husstandsomdelinger giver det mere mening med lokale pjecer.

Jeg tænkte også på merchandise og andet gøgl.

– Vi laver nok nogle T-shirts, regnjakker og pavilloner til gadeaktiviteterne. Det

– Valgkampene skal drives fra lokalt hold, men centralt arbejder vi på tiltag, som kan støtte. Der er mulighed for økonomisk hjælp til trængte afdelinger.

Jeppe Lykke Rohde

er jo et efterårsvalg. Tekrus og kuglepenn – og noget ungdomsrettet materiale.

Er der andre aktiviteter, som kan ruste partiet?

– Ja, en 'kick off-weekend' i Odense, hvor kandidater fra hele landet kan deltage i workshops om lokalpolitiske temaer og kampagneformer. Det er erfaringsudveksling og inspiration, men skal også give gejst frem mod slutspurtten. Det bliver 100 dage inden valget. Og så er der jo Skolevalget og Demokratiets dag, som SUF kører.

Til sidst opfordrer Jeppe medlemmerne til at overveje, om det er noget for dem at stille op. Enhedslisten ønsker en mangfoldighed af kandidater, som afspejler befolkningens sammensætning. Flere kvinder, faglærte/ufaglærte, unge, eller med anden etnisk baggrund end dansk. Der er fem digitale møder i januar. De fire første er for udvalgte befolkningsgrupper, og der vil være oplæg af lokalpolitikere fra samme gruppe.

Til Årsmødet holdt Jeppe takt og tone med guitareren. Nu spilles der op til valgkamp. Ved siden af ses hans kollega fra Landskontoret, Dikke Jacobsen.

KULTURFESTIVAL OM DE STRIDBARE, FØLGAGTIGE OG SPLITTEDE DANSKERE

Lørdag den 30. januar holder Enhedslisten sin årlige kulturfestival. Rød+Grøn har talt om baggrund og program med Enhedslistens kulturordfører, Søren Søndergaard.

Hvorfor holder Enhedslisten en kulturfestival?

– For nogle år siden var vi en gruppe, som blev enige om, at Enhedslistens kulturpolitik måtte udmønte sig i mere end blot interne diskussioner, resolutioner og arbejdet i Folketinget. Vi synes, at der var brug for, at vi ikke bare talte om kultur, men også gav kulturen en platform. Selvfølgelig ud fra de emner og vinkler, som vi synes er interessante.

Nu er Enhedslistens kulturfestival så blevet en fast begivenhed?

– Ja, den første holdt vi i januar 2018 i Valby med godt hundrede deltagere. I 2019 og 2020 flyttede vi til Frederiksberg, hvor festivalen er vokset, både hvad angår program og deltagerantal. Samtidig har vi fået stor opbakning – også økonomisk – fra Enhedslisten i Hovedstaden og dens afdelinger.

Men så kom Coronaen?

– Det stod ikke i drejebogen. Festivalen lørdag den 30. januar skulle have været større og bredere end tidligere. Da Coronaen kom, måtte vi selvfølgelig genoverveje projektet. Og i stedet for at aflyse har vi så valgt en mere komprimeret model med et gennemgående tema og inden for nogle rammer, som kan gennemføres uanset hvad.

Hvad er det gennemgående tema?

– Det er, at vi ser på det danske folk og det danske samfund gennem nogle af vores gode forfattere, som har skrevet om forskellige tidsperioder. Vi skal møde de stridbare danskere, de følgagtige danskere og de splittede danskere. Og så starter vi som sædvanlig med en kulturel opsang til os alle, som g'js af Knud Romer. Ind imellem vil der være underholdning med både musik og stand-up.

Hvordan kommer man med?

– Ved at købe en billet hos Billetto.dk. Derudover vil festivalen blive streamet, så interesserede i hele Danmark kan følge med. Yderligere oplysninger kan fås på kulturfestivalens hjemmeside, hvor man også kan læse mere om programmet.

ENHEDSLISTENS KULTURFESTIVAL

LØRDAG D. 30. JANUAR KL. 13:00–18:30

KU:BE, DIRCH PASSERS ALLÉ 4, 2000 FREDERIKSBERG

“Er den danske befolkning et sagtmodigt, følgagtigt eller stridbart folk?”

Hvem vi er som folk? Er vi følgagtige, stridbare eller splittede?

Vi sætter fokus på konflikter, social ulighed og angreb på demokratiet før og nu.

MØD forfatterne Knud Romer, Lars-Martin Sørensen, Kirsten Thorup, Gertrud Tinning, René Karpantschof, Peder Frederik Jensen og Søren Kolstrup.

Skuespiller Anne-Marie Helger, stand-upper Sofie Flykt kigger forbi sammen med sang- og musikerduoen Bente Kure og Leif Ernsten.

Billetter á kr. 125,- hos Billetto.dk
Søg efter Enhedslistens Kulturfestival

Læs hele programmet her:
kulturfestival.enhedslisten.dk/

OBS! Følg med på hjemmesiden. Der kan ske ændringer, hvis der kommer nye COVID19-restriktioner. Kulturdagen vil under alle omstændigheder blive streamet.

VELKOMMEN TIL RGU

Finn Sørensen, medlem af HB og FU

Vejen er banet for samarbejdet mellem Rød Grøn Ungdom og Enhedslisten.

Den 5. december godkendte Enhedslistens hovedbestyrelse en samarbejdsaftale med Rød Grøn Ungdom, som RGU's hovedbestyrelse havde godkendt d. 28. november. Aftalen lægger sig meget op af den aftale Enhedslisten i forvejen har med SUF, med den undtagelse, at skolevalget i 2021

varetages af SUF, som tidligere aftalt. Hovedbestyrelsen præciserede samtidig, at de to ungdomsorganisationer skal tilbydes samme rettigheder og dermed lige muligheder i samarbejdet med Enhedslisten.

Hovedbestyrelsen glæder sig til et samarbejde på alle planer med nu i alt ca. 1000 unge socialister i SUF og RGU, og ikke mindst til en fælles indsats op til Kommunal- og Regionsvalget i 2021.

HVEM ER PARTIETS MEDLEMMER?

Didde Jacobsen, organisationsmedarbejder i Enhl.

I første halvår af 2020 gennemførtes en medlemsundersøgelse i samarbejde med Analyse og Tal. Formålet var at få en bredere viden om, hvem vores medlemmer er, om og hvordan de gerne vil være aktive i partiet, samt hvilke barrierer der er for at en-

gagere sig i vores parti. Undersøgelsen blev sendt til et udsnit af medlemmerne for at sikre god repræsentativitet.

Undersøgelsen blev præsenteret for partimedlemmer på et zoommøde d. 10. december. De samlede resultater findes på mit.enhedslisten.dk. Her er også en video af zoommødet med Analyse og Tals gennemgang.

Medlemstal

Enhedslisten havde den 14. december 9425 medlemmer.

Offentligt seminar på zoom – alle er velkomne:

CORONAKRISEØKONOMIEN

LØRDAG D. 9. JANUAR KL. 11.00-16.00 PÅ ZOOM

– Statens dybe lommer og skattens skarpe klo anvendt i en demokratisk, rød og grøn omstillingspolitik.

Mød bl.a. professor **Jesper Jespersen**, lektor **Mikael Randrup Byrialsen** og finans- og skatteordfører **Rune Lund** (Ø)

Ny bog: "Skattens skarpe klo – et skattepolitisk bidrag til udviklingen af en demokratisk, rød og grøn omstillingspolitik", Solidaritet.

Se programmet på: org.enhedslisten.dk/kalender
Deltag på zoom. Kontakt for et link: per@bregengaard.dk

Arrangør: Enhedslistens politiske økonomiske udvalg

URAFSTEMNING I ENHEDSLISTEN AALBORG

MANDAG D. 1. FEBRUAR – FREDAG D. 5. FEBRUAR

Vejledende urafstemning for valg af kommunale spidskandidater. Der sendes e-mail ud til medlemmer med information om urafstemning + link til urafstemning mandag d. 1. februar.

TIRSDAG D. 26. JANUAR KL. 19.00

Mød kandidaterne til urafstemningen.

Mødet holdes i Medborgerhuset, Rendsburggade 2, Aalborg.

LØRDAG D. 13. FEBRUAR

Generalforsamling hvor spidskandidaterne vælges på baggrund af urafstemningen.

Mere information om urafstemningen på aalborg.enhedslisten.dk

BETALER DU DET RIGTIGE KONTINGENT?

I Enhedslisten afhænger kontingentsatsen af din indtægt. Vores kontingentsatser er:

- Månedssindkomst (før skat) under 9.000 kr.
– kontingent: 120 kr. pr. halvår eller 60 kr. pr. kvartal
- Månedssindkomst (før skat) mellem 9.000 og 19.000 kr.
– kontingent: 300 kr. pr. halvår eller 150 kr. pr. kvartal
- Månedssindkomst (før skat) mellem 19.000 og 25.000 kr.
– kontingent: 595 kr. pr. halvår eller 299 kr. pr. kvartal
- Månedssindkomst (før skat) over 25.000 kr.
– kontingent: 730 kr. pr. halvår eller 365 kr. pr. kvartal

Næste kontingent opkræves 1. januar 2021. Hvis dit kontingent skal rettes, skal du skrive til landskontor@enhedslisten.dk. Du kan se din aktuelle kontingentsats på mit.enhedslisten.dk.

1. Har Donald Trump forladt Det Hvide Hus den 21. januar 2021?
2. Bliver Enhedslistens årsmøde 2021 afholdt digitalt eller som et fysisk møde?
3. Bliver Enhedslistens rotationsregler ændret under Årsmødet 2021?
4. Får Enhedslisten indvalgt (mindst) et medlem i kommunalbestyrelsen i Samsø kommune i 2021?
5. Hvor mange medlemmer af Byrådet i Svendborg har Enhedslisten efter kommunalvalget 2021?
6. Hvem er Københavns overborgmester efter kommunalvalget 2021?
7. Hvem er Enhedslistens borgmestercandidat(-er) ved valget til BR i 2021?
8. Får Enhedslisten en eller to borgmesterposter ved valget til Borgerrepræsentationen 2021?
9. Får Enhedslisten en rådmandspost i Aarhus 2021?
10. Får Greta Thunberg Nobels fredspris 2021?
11. Hvem får Nobels litteraturpris i 2021?
12. Udgiver The Rolling Stones et nyt album i 2021?
13. Spiller Ariana Grande i Horsens i 2021?
14. Genopstår forfatteren, dramatikeren, musikeren og/eller skuespilleren Claus Beck-Nielsen med et værk under eget navn i 2021?
15. Bliver der afholdt Lille Bogdag på Johan Børups Højskole i 2021?
16. Bliver der afholdt Bogforum i Bella Center i 2021?
17. Vil der være gratis corona-vaccine til rådighed for befolkningen i USA den 1. maj 2021?
18. Vil der være gratis corona-vaccine til rådighed for befolkningen i Bolivia den 1. maj 2021?
19. Bliver EU's patentregler lempet for at sikre billig corona-vaccine til alle?
20. Vedtager EU at indføre en form for direkte skat til at finansiere sine udgifter?
21. Har Enhedslisten over eller under 10.000 medlemmer den 31. december 2021?
22. Hvem er Enhedslistens politiske ordfører i Folketinget den 31. december 2021?
23. Holder Hovedbestyrelsen digitalt eller fysisk møde i maj 2021.
24. Bliver der oprettet nogen ny partiafdeling i Enhedslisten i 2021?
25. Vil noget kvindeligt medlem af regeringen, Folketinget, Borgerrepræsentationen, regionsrådene eller landets kommunalbestyrelser og byråd træde tilbage fra eller blive frataget sin post eller sine ordførerskaber på grund af en sexkrænkelssag i 2021?
26. Vil der blive udskrevet folketingsvalg i 2021?
27. Er tennisspilleren Clara Tauson i verdensranglistens top-20 ved udgangen af 2021?
28. Vil St. Pauli rykke ned i den tredjebedste tyske fodboldrække i 2021?
29. Bliver der spillet EM-slutrundekampe i herrefodbold i Danmark i 2021?
30. Går det danske herrelandshold i fodbold videre fra gruppespillet ved EM i 2021?

Indtast dine gæt via rg.enhedslisten.dk/quiz-2021/ eller send nærværende bagside til:
Enhedslisten, Studiestræde 24, 1455 København K, att. Rød+Grøn.

Navn: _____ Afdeling: _____
E-mail: _____

PurePrint®
100% bionedbrydelige tryksager

CERTIFIED
cradletoecradle
SILVER

PurePrint® by KLS – Produceret 100 % bionedbrydeligt af KLS Grafisk Hus A/S

FSC
www.fsc.org
MIX
Papir fra ansvarlige kilder
FSC® C022833

KYOTO PRODUKT
2
No. 001
KLIMA-NEUTRAL
TRYKSAG

STØTTET AF
EUROPA
nævnet

EU-artikler er støttet af Europa-Nævnet.